

ILGAMETĖ STIPENDIJA UŽSIENIUOSE

Pokalbis su dail. Vytautu K. Jonynu

Zymiam mūsų grafikui, tapytojui, skulptoriui, vitražistui, knygų iliustratoriui ir meno pedagogui dail. Vytautui K. Jonynui šiemet (III.10) suėjo 60 metų. Sukakties proga užkalbiname čia jubilatą jo paties kūrybinio darbo bei nueito kelio raidos temomis, neaplenkiant ir visos šiandieninės meno situacijos problemų.

— Jūsų ir aplamai meno bičiulis būtų labai įdomu sužinoti, koks pirminis Jūsų kūdikystės ir vaikystės santykis su menu, kaip ir kada pajutote, kad Jūsų gyvenimo kelias turi eiti per kūrybingąsias dailės platumas?

— Būdamas, berods, III-me pradžios mokyklos skyriuje, pamaciau, kaip mano kaimynas kopijuoja iš pašybos vadovėlio paveikslukus, o jo atsiekti rezultatai taip mane paveikė, kad nuo to laiko pašybai skyrčiau bemaž tiek pat laiko, kaip visiems kitiems dalykams pradžios mokykloje ir gimnazijoje.

— Kaip prisimenate ir kaip vertinate nepriklausomos Lietuvos laikų Kauno Meno mokyklos profesorių ir mokinių kūrybines pastangas, ano meto meno parodas ir apskritai ano meto mūsų dailės lygį ir jos kontaktus su pasauline meno raida?

— Pirmiausia norėčiau pabrėžti pataisą, dėl mokyklos pavadinimo. Nuo 1923 m. iki 1929 m. Kaune veikė Lietuvos Meno mokykla su aukštosios mokyklos teisėmis. Nuo 1929 m. mokyklos statusas buvo pakeistas, ją degraduojant į specialios mokyklos kategoriją su Kauno Meno mokyklos pavadinimu.

Lietuvos Meno mokykloje nuo 1923 m. iki 1929 m. Kalėdų studijavau tapybą ir grafiką. Kauno Meno mokykloje nuo 1935 iki 1940 m. dėčiau skulptūrą ir grafiką.

Zvelgiant iš laiko perspektyvos ir lyginant Lietuvos Meno mokyklos mokomojo personalo kūrybines pastangas su Vakarų pasaulio meno raida, vaizdas gausniai skurdus.

Mokymo metodai, kūrybinė atmosfera ir jos nuotaikos buvo atvežtos iš Rusijos ir Lenkijos, su pseudo-akademine tendencija. Tik keli mokytojai bandė dairytis į Vakarus, pasiekdami Berlyną.

Pastarųjų kūryba tuometinės meno kritikos (Adomo Jakšto) ir konservatyvių kolegų buvo pristatoma pajuokai.

Jaunus meno auklėtinius tokia

padėtis labai išmušdavo iš vėžių. Nemažiau buvo klaidinama ir pati lietuviškoji visuomenė.

Mokykloje dėmesio centre buvo pastangos išmokyti piešti, bet be piešinio paskirties gilesnio supratimo. Pačiomis kūrybos problemomis maža kas domėjosi. Ryšys su pasauline meno raida buvo palaikomas per kelis meno žurnalus, gaunamus mokyklos bibliotekai.

Padėtis pradėjo keistis, jaunajai kartai "paūgėjus" ir keliems stipendininkams grįžus, meno studijas baigus Paryžiuje. Pastarieji su Vienožinskiu, Galdiku ir Galaune rado bendrą kalbą (Arts grupė).

Taip dailininkai dėl savo meninių pažiūrų aiškiai pasidalino į dvi grupes. Senoji karta (mokytojai) laikėsi savo Dailininkų d-ijos, o jaunoji karta įsisteigė Lietuvos dailininkų sąjungą, organizuodama savo meno parodas. Šių parodų meninis lygis augo iš metų į metus.

— Individualioje lietuvių meno raidoje buvo labai reikšmingas Jūsų kartos dailininkų, ypač grafikų, susidomėjimas lietuvių liaudies menu ir didžiai vaisingas jo elementų panaudojimas savo individualiuosiuose darbuose. Gerai prisimename Jūsų ir kitų bendramžių grafikų tokias anuo metu šviežias pastangas neatsiūti nuo liaudies meno išraiškos ir temų savo individualiuose užmojuose. Sakykite, kokia buvo pati pagrindinė šio žingsnio priežastis? Ar pats betarpiškas lietuvių liaudies meno poveikis ar koks kitas, daugiau teoretinis, įsiskaitytinis motyvas?

— Domėtis lietuvių liaudies menu mane, be A. Galdiko, nuolat skatino Paulius Galaunė.

Paulius Galaunė jau, berods, 1926 m. buvo paskirtas M. K. Čiurlionio galerijos, Kaune, direktoriumi ir pradėjo sistemingai rinkti ir globovi liaudies meno kūrinius.

Jo iniciatyva eilę vasarų buvo sudaromos muziejaus ekspedicijos liaudies meno eksponatams rinkti. Tų ekspedicijų dalyviai, kaip A. Tamošaitis, A. Valeška ir kiti, šio darbo nevengė ir ateityje.

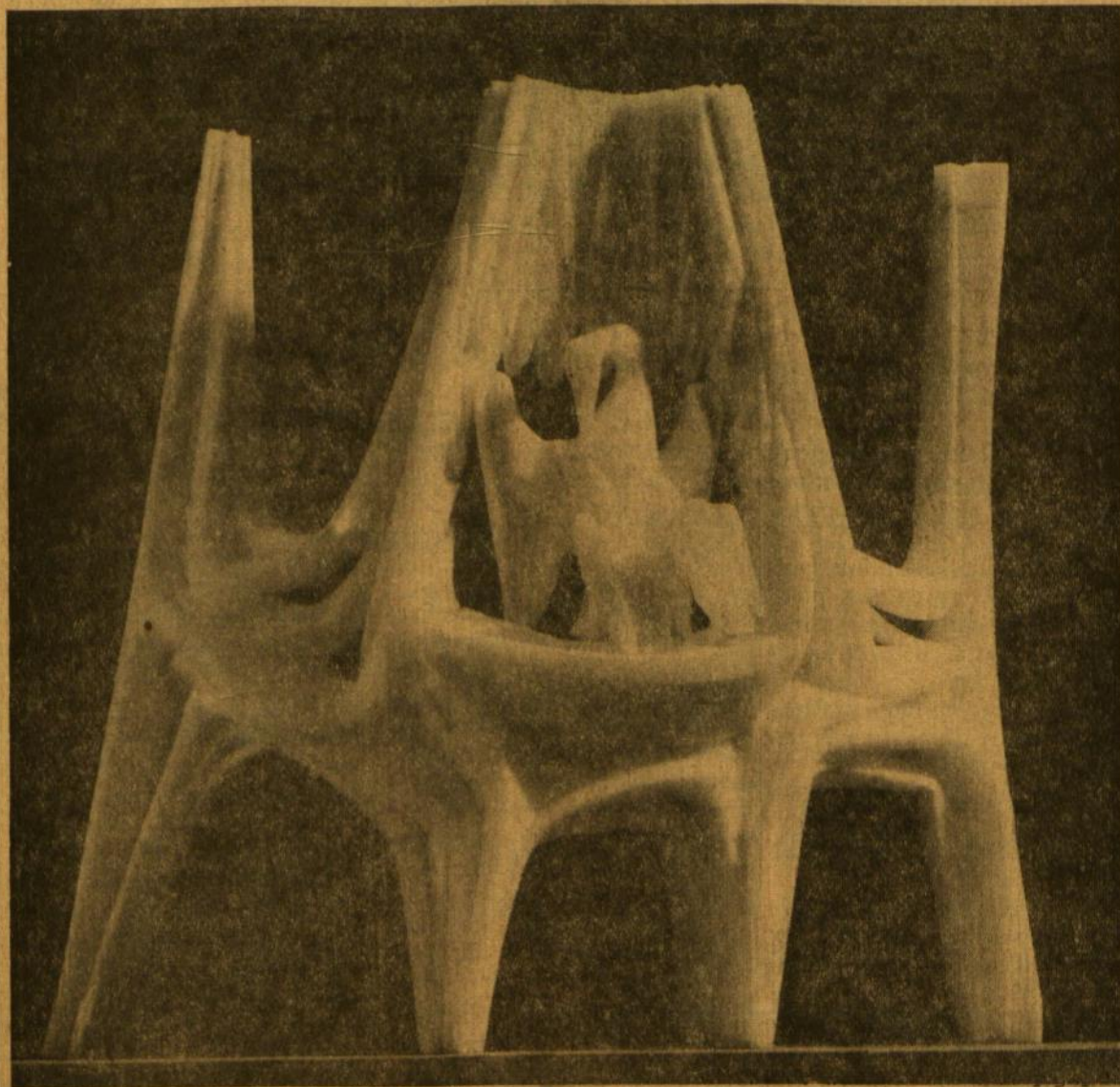
Galdikas buvo entuziastingas liaudies meno gerbėjas. Tačiau jo paties kūryboje šios įtakos arba ryšio niekad nesimatė. Reiktu prileisti, kad tikruoju lietuvių liaudies meno propaguotoju ir globėju buvo Paulius Galaunė. Jisai savo straipsniais bei asmeniniu kontaktu veikė Galdiką, o pastarasis savo studentus.

— Kurios priežastys ar paskaitai lėmė, kad Jūsų raidoje vėliau buvo toks reikšmingas ir ne trumpas laikotarpis, kuriame buvotė tapę, sakytume, tiesiog realisti klasikais? Čia turime galvoti žinomuosius Jūsų medžio raižinius „Donelaičio „Metams“, Goethės „Jaunojo Verterio kančioms“ ir P. Merimee „Lokiu“.

— Kalbėti apie save yra lengviausia, o lygiai taip pat lengva, tą darant, klysti.

Manychiau, kad šia linkme, man veikė du faktoriai:

1. Lietuvos Meno mokyklos si-



V. K. Jonynas. Altoriaus bazė (Nuotr. V. Maželio). Modelis, kurio centre yra pelikano, maitinančio savo vaikus, skulptūra. Darbas užsakyta. E. Zinglino, Conn. bažnyčiai, atlietas alumininyje.

stema išmokyti auklėtinius meno amato;

2. Gavimas iš Švietimo m-jos užsakymo iliustruoti Donelaičio „Metus“ (Čia taip pat P. Galaunės nuopelnas).

Stengiausi nesueiti į konfliktą su pačiu rašytoju stilistiniu požiūriu. Realistinis žvilgsnis į dalykus, kartu su iliustruotais veikalais, mane domino ir lydėjo iki Prosper Merimee „Lokio“ imtinai.

— Kodėl šios krypties vėliau atsisakėte ir „Hamleto“ iliustracijose nuo to klasikinio realizmo nukrypte į išradimą ir modernių linijų ir dėmių žaisimą, jau

nukrypstantį nuo detalisko realizmo?

— Shakespeare'o „Hamletas“ literatūriniai, neturėjo ryšio su prieš tai mano iliustruotais veikalais.

Hamleto vidinis tragizmas, jo blaškymasis, vizijos ir, realistiškai galvojant, absurdiškas finalas, vertė mane iš realistinio pasaulio traktavimo pereiti į daugiau sudvasintą. Hamleto išgyvenimai su visomis konflikto vibracijomis mano senuoju priėjimu (realistiniu stiliumi) jo neišsėmė. Aš Hamletą turėjau išjausti kontrastingą ir nervingą. Aš pats turėjau nervintis skubėti ir nebūti

dogmatišku. Detalės darėsi nereikšmingos, o dramatinė jėga reikalavo kontrasto ir paprastumo.

Zaibo greitumu bėgiojanti plunksna popierėje, sugestvi linija, kuri daugiau primena, nei apsprendžia, judesys ir ritmas su dideliais judais plėmiais turėjo išskirti neveltį ir dramatiškumą.

Taip mano supratas Hamleto mane pakeitė ir pareikalavo forminiu atžvilgiu skirtingo prie jo priėjimo. Ir dabar dar jaučiuosi dėkingas Hamletui, kad jis mane, kad ir iš „klasikinio“ realizmo išvadavo.

— Kas lėmė, kad dar vėliau grafikoje jau neišsietote, pereidamas į tapybą, vitražus, net į skulptūrą?

— Dar Paryžiuje jau ne tik do mėjausi, bet ir studijavau bei daugiau skulptūrą. Todėl skulptūros pasaulį, lygiai taip pat kaip į tapybą (2 metai A. Varno studijoje Lietuvos Meno mokykloje) bei į akvarelę (Kajetonas Sklėrius), buvau atėjęs dar studijų metais.

Tikroji priežastis, kodėl grafikoje neišsietau, manau, buvo „Hamleto“ iliustravimo studijos. Šio veikalo jėga manijje sukėlė dvasinių polėkių audras, kurios lig šiai dienai gal nėra nurimę. Šių audrų sukeliamas meno alkis mane nešioja nuo vienos problemos į kitą, kartu keisdamas techniką.

Nemanau, kad medžiagos ir technikos šių dienų dailininkui turėtų būti kūrybinės kliūtys savyje išsakyti. Meilė darbui, nuolatinės „kelionės“, naujas problemas ir medžiagas liečiant, manau, bus ir mano atveju reali ir tikroji priežastis.

— Pastaruoju metu daug dirbate religinio meno srityje. Sakykite, kaip žiūrite į pastaruoju metu stiprėjantį religinės temos kontaktą su moderniojo meno apraiškomis? Ar tai nėra tik religinio

Kertinė Parastė

IŠ ANKSTO ATPAŽIJSTAMI VEIDAI

Apie paskutinių poros dešimtmečių laisvojo pasaulio lietuvių spaudą randame teigiamų ir neigiamų atsiliepimų. Iš vienos pusės sakoma, kad lietuviškas laikraštis nėra realaus gyvenimo vadovas, dabarties problemų nagrinėtojas, informuotojas, naujovių skelbėjas, bet vien nuolankus skaitytojų tarnas bei praeities įvykių rinkinys (Metmenys, Nr. 9). Iš kitos pusės pripažįstama, kad ne tik mūsų, bet ir pasaulio didžiojo spaudos esama trūkumų, tik ten nerandama tokių aštrių pasisakymų (Varpas, Nr. 6). Aštri kritika mūsų spaudoje yra vadama žalinga ir nesveika. Jos priežastys, kad ir sudėtingos, yra reikalingos ramaus svarstymo (Dirva, š. m. Nr. 110).

Rašymas lietuviškus dažnai atrodo labai malonių patarimų. Rašantysis laisva nuo laiko dėsto savo mintis, vertindamas šių dienų konkrečias idėjas, svarbius ir mažiau svarbius įvykius. Jis kartais yra nuobodus kitiems, bet reikiai pats sau, ypač, jei jis laisvai gali išsakyti savo įsitikinimus apie tai, kas jam atrodo yra svarbu tautinėje ir pasaulinėje plotmėje — visa, kas šiandien yra realu, įgauna tada jo asmeniškų minčių formą.

Tačiau toks rašymas turi ir savo ribas. Mat, rašantis nėra istorikas ir neturi laiko patikrinti, kaip tikrumoje viskas vyksta. Jis gali lengvai suklysti ir, atrodo, dauguma rašančiųjų šitai nuvokia. Bet jie to nepaiso ir kiekvieną jų parašytą analitišką ir pranašišku sakiniu pripranta rizikuoti.

Kartais jie jaučia, kad pasako daug mažiau, kartais net daugiau, kaip kad tuo momentu buvo galvota. Be to, yra tikra, kad redaktorai ir skaitytojai dažnai turi savas nuomones ir su rašančiaisiais ne visuomet sutinka. Bet ir rašantis į laikraščius būtų naivus, jei galvotų, kad kiekvieną jo idėją ir mintis yra automatiškai skaitytojų priimta. Skaitytojai taipgi būtų naivūs, jeigu su rašančiaisiais visuomet sutiktų. Čia ir iškyla visas rašymo reliatyvumas.

Bet ar nebūtų blogiau, jei rašantis ir mielas skaitytojas visuomet sutiktų? Ar būtų prasmės tuomet iš viso rašyti? Rašymo ribotumo problema yra didelė. Viena išeitis yra plokšti pasisakymai, panašūs į propagandos šūkius. Bet tai irgi nėra geras rašymas. Propagandiniame rašyme egzistuoja tik geros ir blogos idėjos, geri ir blogi žmonės, geri ir klaidingi įsitikinimai. Pavyzdžiui, vieną partiją remiantis dažnai nemato nieko blogo jo minčių žiupsnelyje. Jis neranda nieko gero ir kitos partijos mintyse ir jos ginčo pagrinduose. Viskas, kas ateina iš priešingos pusės, automatiškai yra

įtartina ir neverta dėmesio. Panašiu būdu kitą partiją ar grupę remiantis „žaidžia“ tais pačiais pagrindais.

Geras rašymas galėtų būti labai įdomus. Bet jis yra nelengvas. Šimtprocentinis propagandistas yra jo sunkenybė. Su savo lengvais „taip“ ir „ne“ jis sumenkina dialogo gyvumą, ypač jei randa dar ne mažą pasekėjų. Tiesa, yra visai natūralu, kai tam tikras sroviškumas yra jaučiamas rašančio eilutėse. Net ir geriausių norų išsakuos įvertiniuose ir idėjose pagrindiniai lojalumo pasaulėžiūrai ir temperamento bruožai dažnai atsispiria. Tai yra neišvengiama ir nevengtina. Dėl to tarp įvairių laikraščių bendradarbių yra reikalinga tam tikra pusiausvyra — jie vienas kitą lyg „pataiso“.

Bet būtų dar geriau, jei kiekvienas rašantis nebūtų šimtprocentinis iš anksto išsisakęs, nebūtų lyg ir apsiuoginęs — jo intelektas, tiesos supratimas ir polinkiai neturėtų būti iš anksto skaitytojų lengvai atpažįstami. Jei mūsų rašantieji savo darbą gerai suprastų, jie kartais ras gero ir pas priešišką oponentą, įsimintį „klaidoj“, o absurda savim pasitikinčiųjų pozicijoje.

Didysis laikraštinkas H. L. Mencken (1880—1956), aštriausias Amerikos gyvenimo kritikas, nesiliaudavo kritikuoti amerikiečių silpnųjų. Jis išspėdavo iš jų ekonomijos, organizuotos religijos, vidurinio luomo ir pietiečių. Jis apibūdino amerikiečius, žengiančius kaip žąsų būrys, jis vadino juos tarnų mase. Hooveris ir Rooseveltas buvo jo aštrios plunksnos pajuokti. Mencken yra ir šiandien gero laikraštinio rašymo pavyzdys.

Ar turėtume viską tik peikti? Argi jau taip maža gero ir berandama mūsų spaudoje? Pastaruoju metu pastebimi nauji vėjai ir jos puslapiai. Anketomis skaitytojai yra užklaunami, ką jie norėtų skaityti, pastebimas grožinių verčių ir mūsų garsesnių rašytojų pasirodymas laikraščiuose skiltyse. Tai vis gerieji žingsniai. Rašančiųjų ir laikraščių tapatybės išankstinio atpažinimo pašalinimas, bet ne jų individualybės suniviliavimas, galėtų būti nauja pastanga ta kryptimi.

Pagaliau, kas čia buvo kalbėta apie mūsų spaudą ir rašančiųjų veidus joje, analogiškai tikėtų ir kitiems mūsų čionykštines veiklos sektoriams ir kultūrinio gajumo apraiškomis, rengiant kultūros kongresus, šaukiant veiksmų suvažiavimus, minint istorines sukaktis, vedant kartų ir sambūrių dialogus bei individualiai angažuojantis mokslui, menui, literatūrai, aplamai — kūrybai.

P. Min.



V. K. Jonynas 1967 m. New Yorke.

Nuotr. V. Maželio

Šiame numery:

- Iš anksto atpažįstami veidai.
- Pokalbis su V. K. Jonynu.
- Nauja amerikiečių operos grupė.
- A. Skėmos raštų pirmasis tomas.
- Iš portugalų poezijos.
- Ar gimtoji nuodėmė yra legenda, ar gyvenimo tikrovė?
- Naujas kultūros užmojis Detroitė.
- Dail. Povilo Puzino netekus.
- Skaidrių pašnekesio popietė.
- Vaclovo Rato paroda New Yorke.
- Kultūrinė kronika.
- Spygliai ir dygliai.

ILGAMETĖ STIPENDIJA UŽSIENIUOSE

(Atkelta iš 1 psl.)
Ilgametis meno renesansas ir „kokių perspektyvos religiniam menui avangardiškiausiose šiuo dienų kryptyse?“
— Pažiūrėk, kad religinis menas turi savo nusistovėjusį trafaretą, kuris kūrėjui nepriimtinas, arba atbulai, modernistomis formomis sukurtas religinio turinio kūrinys negali būti priimtinas tikintiesiems, yra nereali ir konservatyvi prielaida.
Šių dienų žmogus yra kūrybingas, neišskiriant iš šios kategorijos ir religinio žmogaus. Toks žmogus gyvena šių dienų gyvenimu, jis avangardiškai reformuoja religines pažiūras, lygiagrečiai kurdamas avangardiškus meno kūrinius. To jam neleidžiant daryti, būtų pastangos religingą žmogų iš šių dienų gyvenimo išjungti ir grąžinti į praeitį. Toks žmogus „perstatinėjamas“ yra neįmanoma egzistuoti religijai, kuri būtų skiriama išmirusiems kar tom.

Natūralu, kad avangardiškiausios šių dienų meno kryptys ras natūralų atgarsį ir religiniame mene, kaip natūralią kalbą į šių dienų religinio žmogaus dvasinį pasaulį.

Ar visos šių dienų, taip vadi-

mus įvairiuose kraštuose sunku susidaryti objektyvų vaizdą apie kūrybinius jų laimėjimus.

Neretai kai kurie įvykiai mūsų spaudoje iškeliama, neatsižvelgiant į faktus, kad jie pasiekti judėjimuose arba organizacijose, kurios tų kraštų meno pasaulyje yra visiškai nereikšmingos.

Mūsų tarpusavio dailininkų veikla yra nąši kūrybinių atžvilgiu ir ar ruošiamos parodos yra aukšto meninio lygio, čia yra jau atskiras klausimas?

Tačiau mane labai džiugina lietuviškosios visuomenės domėjimasis parodomis, jų lankymas, o kas svarbiausia, tai įvairių organizacijų, ir klubų pastangos parodas rengti ir dailininkus moraliai bei finansiniais remti.

Man regis, kad paverptos Lietuvos dailininkai atlieka heroji- nę misiją, norėdami sunkiose sąlygose išlikti kūrybingais. Jų meno kūriniai stilistinių krypčių ir savo problemų sprendime yra pilni kūrybinės ugnies, gerai kompoziciniai ir technškai atlikti. To kiais savo kolegų kūrybiniais laimėjimais ir jų dvasine ištverme aš galiu tik džiaugtis.

Gaila, kad apie juos mes labai mažai nežinome ir drovimės objektyvios informacijos suteikti mūsų spaudoje.



1948 metais Freiburgo mokykloje. Nuotraukoje V. K. Jonynas koreguoja Algirdo Kurausko piešybą. Nuotr. Karl Mueller

lio lietuvių kūrybinių rezultatų įvairiose srityse bendrame lietuvių tautos kultūrinio lobio aruo- de?

— Šis klausimas yra labai pla- tus ir jį išsamiai atsakyti ne- manau, nes nesu ir kompeten- tingas.

Noriu tikėti, kad mūsų pasi- rinktas išeivių gyvenimas, mūsų kūrybinėmis pastangomis turėtų išaugti į palaimą lietuvių kultū- rai.

Gyvendami įvairiuose kraštuose, galėdami paliesti savomis ran- komis tūkstantmečius kultūros lo- bius, žmogaus sukurtus laiko laip- tuose, pasinerti ir patiems išgy- venti šių dienų spalvingą visą kultūrinį pasaulį.

Turėti pilną kūrybinę laisvę gali būti kiekvieno didžioji svajo- nė, kuri lietuvių turėtų būti su- prasta ir išnaudota kaip ilgame- tės stipendija užsieniuose. Čia ir gali būti įprasminama mūsų išeivi- jos misija.

— Artėjant šiemetiniam, tre- čiajam Lietuvos kultūros kongre- sui, sakykit, kokie Jūsų many- mu, turėtų būti pagrindiniai jo akcentai, rūpesčiai ir darbų kryp- tis, turint mintį mūsų meno pro- blemas ir konkrečią veiklą dai- lės srityje?

— Kultūros kongresui pir- miausia turėtų rūpėti mūsų kul- tūriniai reikalai. Kiek galint dau- gliau atsiriboti nuo politinio sek- toriaus ir jam neskirti čia pri- mato.

Metas surinkti mūsų kultūri- nių atsekimus mene ir juos pa- rodyti atskirais leidiniais.

Organizuoti ir finansuoti lie- tuvių jaunųjų dailininkų, gyve- nančių laisvame pasaulyje, pla- čią apžvalginę parodą. Išleisti jų kūrybos iliustruotą leidinį, kad galėtume susiorientuoti, kur mes esam, kokie yra mūsų kūrybiniai keliai bei rezultatai.

Rinkti visų dailininkų rinkti-

NAUJA AMERIKIEČIŲ OPEROS GRUPĖ

AL. GIMANTAS

Šiuo metu mūsų didmiesčiuose gastroliuoja mažai kam girdė- ta, gan ilgu, The American Na- tional Opera Coop. vardu, ope- ros grupė. Reklama visiškai nė- kianti, gal net kukli ir, nenuos- tabu, kad jos pasirodymai nesu- traukia sausakimšai perpildytų salių. Kiekvienam girdėtas, žino- mas ir šaukiamas skambantis Met- ropolitan operos vardas, deja, dar vis gėrokalio užgožia kiekvie- ną, neretai ir visiškai sėkminga bandyma, operos teatrui pilna- teisiai įspilietinti amerikiniame didmiesty. Su sunkia pradžia su- diduria ir mūsų minimas nauja- sis operinis junginys, debiutui pasirinkęs dvi žinomas operas: Puccini Tosca ir Verdi Falstafą.

Galima drąsiai teigti, kad pir- masis egzaminas, pirmieji tos gru- pės spektakliai, sulaukė muzikos kritikų tiesiog entuziastingų atsi- liepimų. Pačiam teko matyti jų pastatytą Falstafą, kuris paliko visiškai gerą įspūdį. Tiek atskiri solistai, tiek pats viso spektaklio apipavidalinimas, kostiumai, de- koracijos, beveik be priekaištų. Priemonės ir būdai efektui išgau- ti, gal ne tiek didingi, kaip Met-

ropolitan pastatymuose, bet jie visiškai pakankami ir įtikinami „grand“ operos nuotakų sužadi- nimui.

Sešiasdešimties asmenų orke- stras, reiklaus dirigento ir dirigen- tės vadovaujamas, visiškai paklus nus vyr. muzikinio vadovo ran- koje mostui. Tad, tiek veiksmas scenoje, tiek ir orkestro palyda sudaro veiksmingą ir tiek ausiai, tiek ir akiai patrauklų vieneta. Bet, grįžtant prie dirigentės, ten- ka pasakyti, kad pirmą kartą gy- venime teko girdėti operą dirigu- jant moteriai. Ji, amerikinio teat- ro sluoksniuose gerai pažįstama

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatų-Protezų, Med. ban- dažai, Spec. pagalbos kopim (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PROspect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečia- dienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WALbrook 5-5076

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS, GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti HU 8-2222

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PROspect 8-1717
Resid.: 3241 West 60th Place
Tel.: REPUBLIC 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; tre- čdieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 2-4 val.
Trečd. ir kitu laiku pagal susitar. Ofiso telef. 476-4042
Resid. tel. WALbrook 5-5048

DR. G. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadie- niais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p.p. Ligoniai priimami pagal susitarimą

asmenybė, Sarah Caldwell, tikrai yra nuostabaus talento žmogumi. Ji, juk suorganizavo ir naują jį operos teatrą, ji surinko solis- tus, visus kitus reikalingus ope- ros menininkus, muzikus. Ji rūpi nasi ir finansiniais reikalais, re- peticijomis, gastrolėmis, pagaliau jos pačios nemaža dalis ir spek- taklių režisūros. Nebe pirmos jaunystės, ne imponantiškos išvai- zdos, bet neeilinio talento moteris! Neveltui spektakliams pasi- baigus, jai ir jos operos grupelę, sužavėti žiūrovai sukelia ilgai ai- dinčias ovacijas, nemažai daliai publikos net ir atsistojimu pager- biant menininkus. Jų šaukos pa- stangos tikrai vertos tos pagarbos

ir dėmesio! Lietuviams bus mie- la girdėti, kad prie visų spektak- lių pasisėkimų savo įnašu gražiai prisideda ir orkestre grojantis Her- kulis Strolia ir jo žmona Mari- lyn.

Jei spėsti iš spaudos balsų ir spektaklių mišriųjų nuomonių, sekanti sezona, naujieji The A- merican National Opera Co., pastatymai jau susilauks kurkas didesnio dėmesio ir publikos gau- sesnio dalyvavimo. Tokiam dide- liam ir turtingam kraštui, kaip Jungtinės Valstybės, tik jau ne- gali pakakti vienos Metropolitan- tar ir keletos kitų, žymiai silp- nesnių, beveik tik „partime“ vei- stangos tikrai vertos tos pagarbos

(Nukelta į 6 psl.)
Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-0960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akusherija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne- atsiliepiama, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414. Rez. RE 7-6807
DR. B. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Šeštad. 12-3 val. popiet. Trečdieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2320
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
J O K S A
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad. ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 v. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-0222. Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 9 iki 9 v. v.; šešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susi- tarus.

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečd. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečd. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-5 val. vak. Šeštad. 12-3 val. o trečd. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLY. pic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 8 — 8 val. vakare. Trečd. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEMlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773; Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv. 5 — 8 val. antr., penkt. 1 — 4 val. Pirminėje tik susitarus

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 v. d. p.

ASSOCIATE OPTOMETRISTE
Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GE 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „con- tact lenses“
Val.: 9-30-12:30 ir 1:30-5:30
Kitom valandom susitarus.
Uždaryta antradieniais ir trečd.

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš šv. Kryžiaus ligoninė
VAL.: pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4 Trečdieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REPUBLIC 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien. Trečdieniais uždaryta; šeštadieniais nuo 10 v. r. iki 1 val. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ POŠLIES IR PROSTATO CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val. antrad. nuo 2-5 popiet. ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telef. 776-2880
Rez. telef. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-2020
Namu tel. 839-1071
Visitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2-8 v. v., penktad. 10-12 v. r., 2-8 val. vak. Šešt. 1-4 v. vak. Sekmad. ir trečd. — uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3009.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2952 W. 59th St.
Tel. PROspect 4-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namu GI 8-6198
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirminėje ligoninė tik susitarus
Val.: 2-4 p. p. ir 6-8 v. v. Šeštad. ir trečd. uždaryta.

Telefonas — GROvehill 6-2823.
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. Šeštadieniais 1 iki 4 val. Trečdieniais uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 S. Albany Ave.
Val. pirm., antrad., ketv. 6-8 v. vak.; penkt. ir šeštad. 2-4 popiet. Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 val. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 787-2141. Namu 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val. pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v.; ketvirt. 6-8 v. vak. Šeštad. 10-12 val.



V. K. Jonynas
Detalė skulptūros, sukurtos lietuvių pranciškonų koplyčiai Kennebunk- porte. 1966 m.

namos, avangardiškos kryptys y- ra menas, j tai atsakys ateitis. Mūsų pareiga ateitį palikti savo dvasinio pasaulio kūrybines vertybes arba nors pastangas.

— Jau žiūrint iš dešimtmečių perspektyvos, kaip vertinate Jū- sų pokario metais įkurtos ir va- dovaus anos Freiburgo meno mokyklos misiją ir vėlesnį jos auk- klėtinį pasireikimą?

— Kuriant Freiburgo mokyk- lą, jai vadovaujant ir joje dės- tant, turėjau tik vieną troškimą ir būtinumą, kad beprasmiškai pra- bėgę dūgnos mus nekaltintų.

Freiburgo mokyklos misiją tu- rėtų vertinti kiti. Džiaugiuosi, kad tos mokyklos auklėtiniai savo menu aiškiai kalba už mokyk- lą ir save.

Laimingas esu, daug darbo va- landų sudėjęs į jaunąją kartą ir matydamas kokie sodrūs vaisiai bręsta jų rankose.

— Kaip vertinate visą šiandie- nine laisvojo pasaulio lietuvių dailininkų kūrybą bei veiklą? Kas Jūs čia ypač džiugina? Kaip žiūrite į paverptos Lietuvos me- no situaciją?

— Laisvame pasaulyje gyve- nančių lietuvių dailininkų, visą kūrybą vertinti yra labai sunku. Neturime apie dailininkus jokio išsamios leidinio, kur tokia kū- ryba būtų sutelkta. Iš spaudoje pasirodančių žinučių apie įvai- rius mūsų dailininkų pasiseki-

— Kurie ligšiolinio Jūsų gyve- nimo momentai jums labiausiai miela atsiminti ir j ką labiau- siai krypta Jūsų širdis ir rankos, žiūrint ateitį?

— Trys mano meno gyvenie- mo laikotarpiai yra miela prisiminti. Jie turi tą pačią priežastį, jie buvo sunkūs.

Pirmasis, Kristijono Donelai- čio „Metų“ iliustravimas, atlik- tas pusantrų metų laikotarpyje, laisvalaikio. Tą laisvalaikį ra- dant, keldamas 4 val. ryto ir dirb- damas iki 7 val. ryto. Paauko- tos buvo ir atostogos bei visų švenčių dienos.

Antrasis laikotarpis — tai Frei- burgo mokyklos kūrimas ir rūpes- čiai ją išlaikyti, surasti patalpas, medžiagas ir kitas mokslui reika- lingas priemones.

Trečiasis laikotarpis — jau A- merikos žemyne, kur meno profe- sija ne tik gyventi, bet ir pragy- venti be kalbos ir užnugario su- darė problemą.

Ją mėginau spręsti šio krašto savit- mės priemonėmis — orga- nizacija ir darbu.

Zvelgiant ateitin, kaip dūkas, esu optimistas. Akys labiausiai krypta į darbą ir kaip surasti tam darbui atlikti jėgų ir laiko.

— Kaip vertinate visą laisvo- jo pasaulio lietuvių kultūrinį gy- venimą, lyginant jį su aplinkos kultūrine raida? Kokia, Jūsų ma- nymu, yra reikšmė laisvojo pasau-



V. K. Jonynas
„Hamlet“ iliustracija
(Piešinys plunksna, Freiburgas 1948 m.)

ŽMOGAUS ŽVILGSNIS / SAVE

Antano Skėmos pirmąjį raštų tomą pasitinkant

Antanas Skėma, RASTAI I. Nuodėguliai ir kibirkštys, šventoji Inga, Celesta. Balta drobulė. Chicago 1967. Redagavo A. Landsbergis. A. Nyka-Niliūnas ir K. Ostrauskas. Išleido Antano Skėmos raštų leidimo fondas Santara - šviesa. Tiražas 1000 egz. Knyga įrišta į kietus drobės viršelius. 500 psl. kainą \$6.00, gaunama "Drauge".

Antano Skėmos kūryba yra žmogaus žvilgsnis į save ir savo egzistenciją pasaulyje, paneigiantį jo giliausią prasmę, harmonijos ir laisvės troškimą. Esmė je Skėmos temos nesikeičia: keičiasi tik išvysinės detalės: žmogaus veido bruožai, profesija, amžius, gyvenama vieta ir laikas. Pats žmogus lieto tas pats: vienišas, žvelgiant į save, siekia suprasti savo situaciją nutūkusių ryšių ir sudužusių vertybių pasaulyje. Antanas Skėma jautriai išgyveno visą tai, ką jis skaitytoji teigė; i kiekvieną veiklą autorių sudėjo ne vieno momento ar vienos dienos smulkias nuotrupas, bet ilgai mintyje, sąmonėje ir pa sąmonėje išnešiotus rūpesčius, išspūdžius ir prisiminimus. Todėl jo kūryba yra paženklinta jėga, intensyvumu, minties ir jausmo aštrumu. Ji skaitytoją stipriai veikia ir pastato ties esminėmis žmogaus būties problemomis. Tai liudija šiemet išleistas Skėmos raštų pirmasis tomas.

Kūrinių vertei svyruojant ir rašytojui brestant

Pirmame tome randame keturias prozas knygas (Nuodėguliai ir kibirkštys, šventoji Inga, Celesta, Balta Drobulė) kurios skiriasi ne tiek turinio, kiek formos atžvilgiu. Tiesa, kiekvienoje jų vyrauja Skėmai būdingas, sukaipotas, dažnai dinamiškas, modernus stilius, tačiau šio modernumo rėmuose Skėma mokėjo įvairuoti ir savo prozą kaskart praturtino naujomis meninėmis priemonėmis. Pavyzdžiui, jei Nuodėguliai ir kibirkštys, Skėmos debiutinis novelių rinkinys, dažnai laikosi tradicinio pasakojimo metodo, šventosios Ingos "Apokaliptinės variacijos" ir ypatingai Celesta, Skėmos trečiasis veikalas, i skaitytoją prabyla originaliais ir koncentruotais vaizdais, kurie papildo, ar net atstoja, pasakojimo siūlą. Pasitaiko skirsniai, kur Skėma linksta poetinės prozos pušen. Formos įvairumas ypač ryškus Baltoj drobulėje; čia meistriškai supinami poetiniai ir dainų motyvai; dienosraščio, sąmonės tėkmės ir tiesioginio pasakojimo metodai.

Literatūrinis atžvilgiu pirmo jo tomo veikalai yra nevienodos vertės, nes juos skiria maždaug dešimties metų tarpas, leides Skėmai kūrybiškai subręsti. Pavyzdžiui, Nuodėgulių ir kibirkščių rinkinyje vietomis jaučiame, kad Skėma nepasitiki savu žodžiu, perkrauna sakinius, atbaigia detales, bet jų nesuveda vienumon ir nepajėgia išryškinti novelės vedamosios minties. Pasitaiko banalių ar melodramatiškų siužetų, perdėto žiaurumo, veikėjų, kuriems duodami ištisai neigiami bruožai. Tai skaitytojo neįtikina, nes tikrovėje nėra nei absoliutaus blogio nei tobulo gėrio. Iš kitos pusės, rinkinio stipriausios novelės ("Beržas ir žmogus" ar "Ligoninėje") atskleidžia tikrai subrendusį talentą ir parodo, kad Skėma moka kurti atmosferą, kad jis puikiai sudramatina įvykius, vaizdus, situacijas, ir leidžia veikėjams kalbėti savitu itikinančiu žodžiu. Šios teigiamos savybės dar daugiau išryškėja šventosios Ingoj. Čia taiklesnis ir disciplinuotas žodis atitinka mintį, jai duoda autentiškesnį atspalvį ir užgriebia giliau nei vaizduojamos tikrovės paviršiu. Skėmos stebėtinai greitą progresą galime bent dalinai, aiškinti kitų rašytojų įtaka. Skėma daug skaitė. Tai, ką skaitė, jis jautriai išgyveno ir panaudojo savaįja kūrybai praturtinti. Tiesa, ne tik šventosios Ingoj, bet taip pat ir vėlyvesniuose veikaluose, kartais pasitaiko

VIKTORIJA SKRUPSKELYTE

svetimų skolinių. Tačiau bendras vaizdas lieka rašytojo, kuris ugtelėjo kitų įtakoje, bet mokėjo išlaikyti savo individualumą ir kartais patobulino pasiskolintas mintis ar formas. Galima įsivaizduoti, kad kai kuriuos šventosios Ingos įvykius ir situacijas meliai pasiskolintų ir pats, Skėmai daug įtakos turėjęs, Jean Paul Sartre.

Stipriausias Skėmos veikalas

Baltoj drobulėje, Skėmos stipresį patraukia subtili ir sudėtingiausias veikale, ypatingai dėga kompozicija, kuri puikiai iš-

ja ar net linksta į apologetinį, savęs teisinimo nuotaiką. Kartais autoriaus emocijos tokios stiprios kad jos išslysta iš kūrėjo—meninko kontrolės ir i romaną įveda privatu asmenį. Trečia, viena kita Baltos drobulės scena savyje yra nereikšminga (banali ar erotinė); ji įgauna vertės tik tada, kai autorius ją pavartoja kaip rodyklę, kaip priemonę svariai minčiai išryškinti. Šis išryškintimas Skėmai ne visada pavyksta. Tur būt, didžiausiu romano trūkumu tektų laikyti kai kur prasikišančią freudišką žmogaus sampratą; tai susiaurina romano temą, lyg Garšva tebtų vienos psichologinės teorijos iliustracija. Panašių literatūrinių "klai-



Antanas Skėma

Nuotrauka V. Maželio

ryškina romano pagrindinę mintį: įvykių ir išgyvenimų, minčių ir jausmų sąveiką Antano Garšvos sąmonėje. Išorinė laiko tėkmė Skėmos nedomino. Jam nerūpėjo atpasakoti tą gyvenimo eigą, kurią mato objektyvus, šalia veikėjo stovįs, stebėtojas. Savo žvilgsnį autorius nukreipė į Garšvos vidų, į jo dvasinę istoriją, kuri tęsiasi keturiasdešimt metų ir pagaliau yra dar kartą vienos darbo dienos bėgyje visu intensyvumu išgyvenama ir atkurama.

Romane atpažįstame tris pagrindinius — skirtingus — laiko tarpus: praeitį, kuri perduodama dienosraščio forma; paskutinių su vaizdų įvykių, kuriuos Garšva prisimena, kildamas ir leidamas; žemyn Statler viešbučio keltuvu; esamąjį momentą, kuris apima sąmonės tėkmės būdą perduodamas Garšvos žodžius, veiksmus, reakcijas, jam dirbant, einant Statler viešbučio link ar grįžtant. Tačiau šie trys laiko tarpai nėra užskleisti, viens nuo kito atskirti, pasibaigę. Skėma juos supina taip kad jie viens kitą veiktų, neigtų, pakartotų, tęstų ar paryškintų, tuo būdu sugesti juodamas, kad Garšvos sąmonėje išgyventi momentai kinta, atsinaujina, su dabartimi susilieja. Baltos drobulės kompozicija yra tikrai meistriška. Ji romanui suteikia jėgos, intensyvumo ir įgauna autorių sudramatinti pagrindinę temą, kuria yra Antano Garšvos tragiška pastanga išsiveržti iš žmogiškojo ribotumo.

Baltoj drobulėje Skėma stipriai akcentavo idėjinę pusę. Todėl jo romanas yra vertingesis nei atrodytu, peržvelgus įvairius formos trūkumus. Šių trūkumų tačiau yra nemaža, ypač ten, kur Skėmos stilistinės inovacijos pasiekia kraštutinumo ir nepilnai įsijungia į bendrąjį romano audinį. Antra, Skėma nepakankamai apvaldo autobiografinį elementą; vietomis prasikiša jo asmeninės pažiūros, neįvilktos į meninį rūbą. Tada Antanas Garšva nutolsta, pasigirsta Skėmos balsas, kuris pasakoją, aiškina, filosofuo-

du" galima suminėti ir daugiau. Tačiau jos veikalo esminės vertės neneigia. Ne tik Baltoj drobulėje, bet ir apskritai Skėmos kūryboj idėjinė rimitis, intensyvumas ir jėga yra didesnė nei formos trūkumai.

Antano Skėmos poveikis

Ar Antanas Skėma yra negatyvus? Ar jis skaitytoją neigiamai veikia? Šis klausimas literatūrai nėra svetimas; Skėmos atveju jis ypač natūralus, nes mes akcentuojame jo kūrybos idėjinę pusę ir juntame, kad savus žodžius autorius taria kitam žmogui. Šiais žodžiais perduodamas pasaulio vaizdas nėra neutralus; jis skaitytojiui siūlo tam tikrą idėjinį ir etinį požiūrį, kuriam galima taikyti, taip vadinamąjį, moralinį matą. Pagaliau ir pačiam autoriui — Antanui Skėmai — kūryba buvo esminiu etiniu aktu, kuriuo jis santykiavo su skaitytoju, skaitytoją veikė, jį skatino ugelti savo žmoniškoje vertėje, ar atvirkščiai, jam liudijo, kad jo pastangos neturi jokios vertės.

Nėra abejonės, kad tam tikra prasme Antano Skėmos kūryba yra negatyvi. Ji pabrėžia žmogaus egzistencijos juodąją pusę ir gyvenimo audinį išmargina nuodėguliais, ne kibirkštimis. Kai kurie fragmentai, jų tarpe Baltos drobulės pabaiga, skaitytoją iš tikrųjų įkelia į absurdišką pasaulį, kuriame kiekviena žmogiška pastanga, tuo pačiu ir paties autoriaus kūrybinis aktas, nustoja būti vertės. Tačiau negatyvumas nėra absoliutus, uždaras. Kiekviena Skėmos fragmentą turime grąžinti jo kūrybos visumon. Tada pajusime, kad absurdiškasis pasaulis, kad autoriaus negatyviosios nuotaikos išplaukia, tuo pačiu parodydamos jo begalinį norą žmogui grąžinti prasmę, autentiškumą, harmoniją. Todėl ir įmanomas pozityvus santykis tarp Skėmos ir to skaitytojo, kuris savo egzistencijoj šviesias ir juodas spalvas mato kitokioje proporcijoje.

Pirmąjį tomą atbaigia kruopščiai surinktos bibliografinės pastabos. Jos ypač vertingos ten, kur cituojami Skėmos laišakai skaitytojui atskleidžia paties autoriaus pažiūras į savo kūrybą. Tačiau kai kurios pastabos, pavyzdžiui — Skėmos raštų atspausdinimo detalės, yra per daug išsėtos. Jas gal buvo galima šiek tiek sutraukti, jų vieton įdedant puslapi su Skėmos gyvenimo svarbiausiomis datomis. Pirmame to me nepažymėta nei autoriaus gimimo, nei mirties metai; tai paklaša mintį, kad redaktoriai truputį pamiršo eilinį skaitytoją ir knygą taikė autoriaus draugams.

Pirmasis tomas skaitytojų nuomonių apie Skėmą radikaliai nepakeis. Tačiau jis kvies kiekvieną vertinti ne fragmentus, bet visą kūrybą ir tuo pačiu skatins įsigilinti ir pajusti autoriaus esmines savybes. Skėmos žodis, ypač atspausdintas periodinėj spaudoj, kartais šiurkščiai suskam bėdavo; jis lyg nesiderino ir netiko lietuvių kalba parašytų veikalų tarpan. Dabar rinkinių raštų visumoje kiekvienas autoriaus žodis įgauna tinkamus rėmus ir foną.

Per dešimtį metų Skėma neišsėmė. Atvirkščiai, su kiekvienu veikalu jis augo ir tobulėjo. Todėl skaitytojas lauks antro ir trečio tomo, kuriuose leidėjai žada pateikti ne tik autoriaus dramą, bet taip pat rankraštyje pasilikusius veikalus ir fragmentinę medžiagą. Šie tomai, kaip ir pirmasis, tur būt, pasirodys mėlynuose viršeliuose. Nevenas manytų, kad Skėmai tinka juoda spalva; tačiau leidėjai, gal prisiminę Baltos drobulės pabaigą, o gal vengdami knygai prisegti ryškų komentarą, pasirinko paslaptingesnę — mėlyną spalvą.

RUDENIO GEDULUI

Egipto Goncalves

VISŲ ŠVENTŲJŲ DIENA

Mirusieji laukia lapkričio šalčių, tuos tarpu kai chrizantemų žiedlapiai įgauna pavidalą

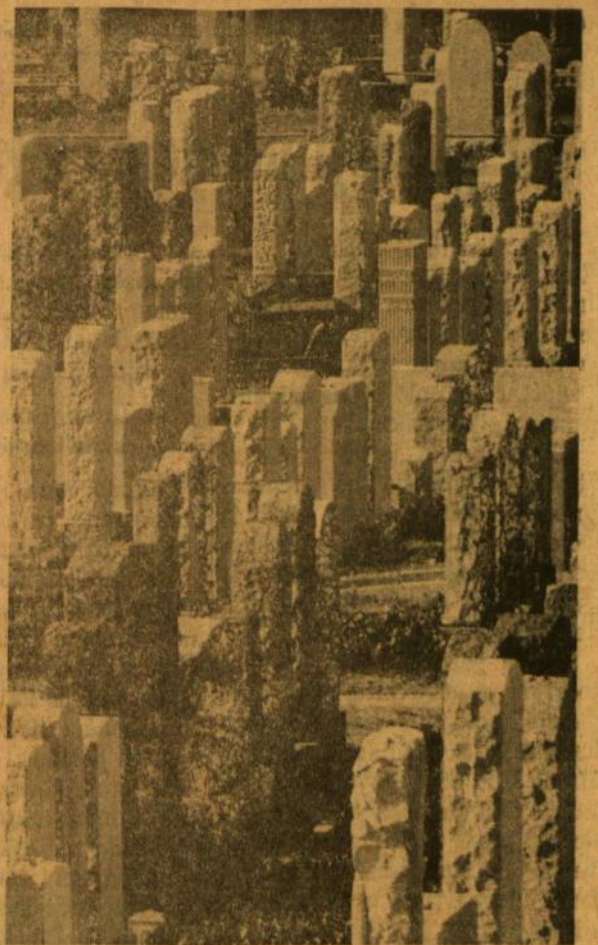
tuo rudens metu įprastai žadančiu. Mirusieji laukia! širdininkai, sušaudytieji, akplėšos, džiovintiniai, savižudžiai, laukia savo gėlių, savo progos, kad galėtų priversti gyvųjų širdis juos atsiminti ir ilgesu plakti, nelyginant botagų. draskant juos mylėjusiųjų kūną. Dabar jie mum įsako žiūrėti į smulkus daiktus, palaidotus nepatogių stalčių gilumoje... Dabar jie persikeičia į strėles ir pasirodo kaip gyviausi atvaizdai, kad būtų audringom asarom pasūdyti. Būtu juokinga jiems pasiūlyti pasivažinėti upe, ar judančius žvaigždynus, paskaitas apie lytį, ar iliustruotus žurnalus, spalvingus fejerverkus. Randa jiems svarbiausia. Lapkritys neužmiršta, stiprina savo atramas, netrukus atsistos. Su savo į laiką sudaužytą laikrodžiais mirusieji laukia, įsisiūpi į neturimas valandas, ligi chrizantemų žiedlapiai susisuks, iškrūpi kaip kad skausmas, kurį padėsime ant antkapių.

E. Goncalves (g. 1922) portugalų poetas. Poezijos žurnalo "Serpente" steigėjas ir redaktorius. Jo poezijai būdingas gilus humanizmas.

Ruy Cinatti

KAI AŠ IŠVYKSIU

Kai aš išvyksiu, kai aš vėl išvyksiu, sielai ir kūnui susijungus paskutinėse ir galutinėse kūrimo patalpose, kai aš išvyksiu... lyg kad nauja būtybė būtų gimusi iš lėlytės, bėmistančios ant bergždžios sienos, ir be stebuklo, kuris jai atidarytų gyvenimo langus... Tada aš priklausysčiau sau. Mano vienetinėje, mano asaros turėtu jaunystėje svajotų horizontų skonį, ir aš būčiau savo paties laisvės ponas. Niekas nepaliktu vietoje, kurią aš turėjau.



Mirusių miestas

Nuotr. V. Maželio

Paskutinis sudiev ateis iš tų išskęstų rankų, kurios laimins nekenčiamą pasaulį nakties tyloje, kai laivas mane išveš ant visados. Tačiau ten, gyvensiu širdyje tų, kurie mane mylėjo. Ten aš būsiu toks, kokį jie mane svajojo. Nepataisomai... Ant visados.

Vertė P. Gaučys

Ruy Cinatti (1919) portugalų poetas. Steigėjas ir redaktorius žurnalo "Cadernos da poesia" ir "Aventura". Po 16 metų tylos, išleido naują poezijos rinkinį "O livro do nomada meu amigo". Savo lyrikoje laikosi idealistinio prado, žodinę magiją pakeitęs anapus pasaulio ilgesiu.

AR GIMTOJI NUODĖMĖ YRA LEGENDA, AR GYVENIMO TIKROVĖ?

(Tęsinys iš praeito šeštadienio)

KUN. VYTAUTAS BAGDANAVICIUS, MIC

Kai kurie, sekdami šv. Augustinu, manė, kad gimtoji nuodėmė yra ne kas kita, kaip lytinis žmogaus geidulys. Šią klaidą atitaisė Tomas Akvinietis ir apgynė lytinio patrauklumo garbę. Jis sakė, kad lytinis patrauklumas yra natūralus ir savyje doras reiškinys. Jis savo raštuose juokais yra pridūręs, kad jeigu lytinis patrauklumas būtų atsiradęs iš gimtosios nuodėmės, tai ta gimtoji nuodėmė iš tikrųjų būtų buvusi labai reikalinga.

Gimtoji nuodėmė susilpnino žmogaus galią valdyti savo fizinę ir dvasinę jėgą, dėl to ir lytinio palinkimo valdymas po nuodėmės žmogui pasidarė problema. Gimtoji nuodėmė sudarė žmonių tam tikrą linkimą į nuodėmę.

Cia mums iškyla klausimas, kas iš tikrųjų yra pati nuodėmė. Mes žinome kas yra nusikaltimas, bet kas nusikaltimui suteikia tą religinį bruožą, kurio dėka jis pasidarė nuodėmė. Nusikaltimas yra tada, kai žmogus sulaužo prigimties ar žmonių įstatymus. Bet ne kiekvienas šių įstatymų sulaužymas yra jau nuodėmė. Šiandien teologai yra linkę manyti, kad nuodėmės esmė sudaro nutraukimas santykių su Dievu. Tiek kiek nusikaltimas kenkia žmogaus santykiams su Dievu, tiek jis yra nuodėmė. Kiek jis šio bruožio neturi, tiek jis yra paprastas nusikaltimas. Šitaip galvojant, gimtoji nuodėmė yra nuodėmė pačia esmingąja prasme. Nėra aišku, ar ir kiek ji pažeidė prigimties įstatymus, tačiau aišku, kad ji nutraukė žmogaus santykius su Dievu. Ir šiuo savo bruožu, kaip pasekmę, ji yra pasilikusi žmonių, iki Kristus jos neprašali no.

6. Ligų ir mirties problema

Sitai teigdami, mes susitinkame su nauja problema. Jeigu gimtoji nuodėmė nepažeidė žmogaus prigimties, iš kur yra ligos ir mirtis? Iš kur yra visi fiziniai ir psichiniai kentėjimai? ar jie yra iš žmogaus prigimties, ar

jei yra tik gimtosios nuodėmės padaras?

Visi realistinės krypties mąstytojai, sekdami Aristoteliu, pasakyks, kad žmogui yra natūralu mirti. Kas yra sudėtas iš dalių, tas gali išsiskaidyti ir faktiškai išsiskaido, sudarydamas galimybę naujiems fiziniams ir biologiniams junginiams. Išėina, kad mirtis ir ligos yra lengvai išsiskaidami ir be gimtosios nuodėmės.

Tačiau tai yra tik dalinė tiesa. Žmogaus išlikimo noras ir amžino gyvenimo sąmonė iš vienos pusės yra tokia nematoma, bet iš kitos, — tokia gaj, kad jos neįstengia išnaikinti joks materializmas. Šios tiesos pavyzdį mes turėjome progos išgyventi praėjusią vasarą, kai Stalino duktė visam pasauliui pareiškė,

negalinti gyventi be tikėjimo ir tai paliudijo, atsiskirdama iš savo šeimos ir savo kultūrinės tradicijos. O ji materialistinį auklėjimą yra turėjusi puikų. Kaip ji pati sako, jos šeimoje apie religiją niekad nebuvo kalbama.

Šis faktas, žinoma, yra tik individualus reiškinys. Tačiau man, studijuojant tarptautinę etnologinę medžiagą pasakų pažinimo reikalui, prieš akis iškyla tautos nepaprastai plataus masto kultūrinis podirvis, kuriame reiškiama tam tikras mirties nepripažinimas. Šis podirvis yra labai platus istoriškai ir geografiškai. Jis tęsiasi nuo Kinijos ir Japonijos per eskimus iki priešistorinės Vokietijos, ir nuo Mesopotamijos kultūros Europoje ir Afrikoje iki Egipto. Pasak Chi-

cagos egiptologo J. A. Wilson, egiptietis faktiškai nesiskaito su mirties faktu ir gyvena taip, lyg jos visai nebūtų.

Iš kur visa tai?

Norėdami rasti atsakymą iš kur yra tautos nemirtingumo sąmonė, mes galime kreiptis į krikščioniškos tradicijos mokymą, kuris sako, kad žmogus, Dievo sukurtas iš žemės, t. y. jame veikiant fiziniams ir biologiniams dėsniams, tačiau buvo atimtas iš gamtinių dėsnių vergijos pačioje savo buvimo pradžioje ir padarytas nemirtingu. Mirtingieji gamtos dėsniai, Dievo meilės dėka, jam nebeveikė. Jis buvo skirtas būti negendančiu. Tik kai jis savo autonomiškumą per daug išryškino, prarasdamas tu būdą betarpišką santykį su Dievu, gamtos dėsniai įgavo jam pilną valdžią. Žmogaus kūnas pradėjo diferencijuotis, sukeldamas skausmus, ligas ir vesdamas į mirtį.

Dėl to mes galime sakyti, kad žmogus yra mirtingas savo grynai fiziškai biologine struktūrai, tačiau tuo būtinumo veikimas buvo sulauktytas, kol žmogus buvo nepraradęs savo santykių su Dievu. Dievo veikime žmogus buvo dvilypės prigimties: vienos iš kūrybinio Dievo veikimo ir kitos — iš asmeninės Dievo meilės jam. Dėl to galima sakyti, kad Adomas buvo dukart gimęs. Jis buvo pašauktas iš nebūties buvimui, ir po to Dievas pasidalino su juo savo paties nesibaigiančiu buvimu. Dėl to ir Krikščtas ne be pagrindo yra vadinamas antruoju žmogaus gimimu.

7. Ar žmonija yra kilusi iš vieno žmogaus?

Mokslas apie blogybės pradžią žmogui ir jos nugalėjimą Kristuje šiandien stovi prieš du didelius pavojus, kurie kėsina jį sunaikinti. Vienas iš jų yra mokslinės teorijos, kurios skelbia, kad žmonija yra išsivysčiusi.



V. K. Jonynas Velykinis Dievo Avinėlis (Nuotr. V. Maželio) Skulptūros pareiškėjas St. Brendeno bažnyčia Bronx'e New Yorke. 22 pėdų aukščio, 1966 m.

*Aple moderniškas diskusijas nemirtingumo, žiūr. mano straipsnį "Nemirtingumas ar prisikėlimas iš mirties", Draugas, Kult. priedas, 1967 vas. 11, 18 ir 25 d.

(Nukelta į 4 psl.)

Ar gimtoji nuodėmė legenda?

(Atkelta iš 3 psl.)

si ne iš vieno žmogaus, bet iš kelių. Ir antras yra moderni materialistinė bedievybė, kuri vilioja žmogų kurti rojų, visai nekreipiant dėmesio į giliąsias žmogaus tragikos šaknis.

Ką manyti, apie tai, kad žmonija gavo pradžią ne viename žmoguje, bet keliuose? Sklinda mokslinės hipotezės, sakantios, kad, jei žmogus gavo pradžią iš gyvūlio, tai šitas galėjo įvykti keliais skirtingais atvejais.

Reikia pasakyti, kad, jei šios teorijos pasitvirtintų, tai būtų didelis smūgis krikščioniškai kaltės ir atpirkimo teologijai. Mums šiuo atveju svarbu yra ne tai, ar žmogus išsivystė iš gyvūlio ar buvo sukurtas atskirai, bet ar tas žmogaus atsiradimas buvo vienkartinis ar daugkartinis. Apaštalo Pavilo išryškintą kaltės ir atpirkimo mokslas ryšio ant fakto, kad vienas yra žmogijos tėvas ir viešas jo kaltės atitaisytojas, Kristus, kurį jis vadiną Adomu, t. y. naujuoju žmonių tėvu. Tik dėl to Kristaus atitaisymas yra veikiantis visai žmoniškai, kad jis užima Adomo vietą. Jei tačiau žmonią nėra kilusi iš vieno kamieno, tai visos žmogijos vienybės idėja yra pakirsta iš pamatų. Tada ne tenka pagrindo ir krikščionišką atpirkimo mokslą. Kuri nors rasė ar tauta gali sakyti nesantį iš Adomo ir tuo pačiu stovinti nuosaliai ir nuo Kristaus? Šitame mokslui pasitvirtinti, netektų pagrindo ir visos žmogijos tarpusavės tautos, vienybės ir meilės pastangos.

Tokie yra nevieningos žmogijos kilmės pavojai. Reikia tik guostis, kad teorijos apie nevieningą žmogijos kilmę neturi daug pagrindo. Jeigu jomis kartais domisi antropologai ar somatologai, tai kompetentingi biologai skelbia visai priešingą pažiūrą. S. m. kovo 14 dieną Chicago Rotary klubo nariams skaitė paskaitą Nobelio premijos laureatas, biochemikas John C. Eccles. Jis pareiškė, kad nėra jokio įrodymo, jog gyvybė prasidėjo daugiau negu vieną kartą ir grėsmės prieš šį įvykį buvo nepaprastai didelės. Jeigu kas mano, kad paprasta gyvybė automatiškai veda į protinę gyvybę, tas užmiršta begalinį žmogaus smegenų sudėtingumą. Tą pačią klaidą daro ir astronomai, sakydami, kad yra dešimtys tūkstančių planetų, pajėgių išlaikyti gyvybę. — Taip atpasakoja prelegento mintis "Tribune" korespondentas kovo 15 d. laidoje.

Toliau jis cituoja paties prof. Eccles žodžius. "Tai duoda mūsų planetai neįsivaizduojamai (aukštą) statusą. Mes esame universo centras, nes mes esame vieninteliai, kurie turime jo sąmonę". Jis yra nuomonės, kad žmogaus gyvybė žemėje, apskritai imant, kabo kaip ant plauko. Su žmogumi bet kada galėjo atsitikti tai, kas atsitiko su dinosauru, būtent jis galėjo būti sutryptas. Kietai Eccles pasisako prieš per didelius evolucionizmo entuziastus: "Dar niekas nežino, kaip gyvybė prasidėjo ir kaip išsivystė protavimas ir sąvaimonė". Dėl to jis pavadino "fantastiška neįtikimybe kad mes galėtume išugdyti žemėje protinę gyvybę".

Tai yra labai kompetentingo ir naujai pripažinto autoriteto perspėjimas. Kiek evoliucijos yra įrodoma, mes žinoma turime ją pripažinti, bet turime teisingai vertinti ir savo fantazavimą sugebėjimus. Mes visi esame trupuči panašūs į neseniai mirusį puikų W. Disney, kuris sugeba

paukščiams ir žvėrimis suteikti žmogiškų gyvenimo bruožų ir filmos pagalba pasakoti mums labai gražią žmogišką jų gyvenimo pasaką.

8. Gimtoji nuodėmė reali kiekvienoje kartoje

Žinoma, nėra ko džiaugtis Adomo kalte ir jos paveldėjimu. Tačiau užmerkimas akių prieš kalę nuo jos neišlaisvina. Priešingai jos aiškus pažinimas atidaro žmogui galimybę atsistoti šalia jos. Audra yra klaukus reiškinys, kai jis ištinka tave lauke ar kelionėje. Tačiau kartais net malonu pažūrėti į audrą iš saugaus namo per langą. Blaivoms kaltės ir nuteisinimo studijoms nepada materialistinė bedievybė, kuri nei kaltės filosofijos, nei teologijos neturi. Tačiau tuo būdu ji nei kiek nepalengvina žmogui išgyventi kaltės ir nuodėmės audras. Ji tikisi laimės sukuriant vien medžiaginių priemonių pagalbą. Žinoma, mes neturime išjungti medžiaginių dalykų reikšmės žmogaus gerbūviui, tačiau giliau stebint gyvenimą, gana aiškiai matyti, kad jų nepakanka.

Čia aš turiu galvoje kai kuriuos reiškinius mūsų jaunųjų kartoje. Jie savo tėvų dorinio poaukčio nepaveldi automatiškai. Daugėja reiškinų, kurie rodo, kad mūsų jaunoji karta ne tik stokoja tėvų pasižymėjimo, ir dorinio entuziazmo, bet ne kartą visai žemai nupuola. Ar tai nėra gimtosios nuodėmės realumo aiškūs įrodymai? Vadinasi yra žmogijos paveldėjimas įsimaistų si karkolia blogio sėkla. Gai mes nesugebėjome jos gerai apsaugoti ar tiksliai nustatyti, kiek kuris žmogus ar kuri karta gali šiam paveldėjimui priešintis ar kiek ji yra kalta, tačiau pats faktas abejonės nekelia.

Kalbėdamas apie jauniosios mūsų kartos dorinio entuziazmo trūkumą, aš nenoriu jos lyginti ar žemiau statyti už kurią kitą kartą. Aš tik noriu pasakyti, jog prie gimtosios nuodėmės egzistencinio nugalėjimo turi prisidėti kiekviena karta ir kiekvienas asmuo nepavadoja mai.

Netenka stebėtis, kad netikintis žmonės gimtosios nuodėmės nemato. Ji nelengvai yra visoje



V. K. Jonynas

(Spalvotas piešinys plunksna, New Yorkas 1962 m.)

Sv. Jurgis

platumoje pamatoma ir tikinčiojo žmogaus. Mes čia turėjome progos pažinti, kad gimtosios nuodėmės faktas, nors išreikštas pirmuosiu Sv. Rašto puslapiuose, pilnutiniame realume pasirodė tik gana vėlai: tik po to, kai Dievo Sūnus įsikūnijo ir atsisėdė už žmogijos nuodėmę. Prieš tai net giliai S. Testamento žmogui ji nebuvo tokia aiški. Nors jis skaitė Sv. Raštą apie Adomą ir Jėvą, bet tarp jų nuodėmės ir savo nuodėmių jis ryškiaus slyso nematė.

Mūsų amžiaus krikščionis irgi nėra labai imlus šiai tiesai. Šiandienomis yra išėjusi iš spaudos Peter De Rosa knyga. Kristus ir gimtoji nuodėmė (Bruc.). Ji pasižymi gana drąsiomis pažiūromis į Kristų, tačiau gimtosios nuodėmės atžvilgiu jis daro mūsų laikams priekaištą. Jis mano, kad mes jau seniai esame praleidę iš akių vieną pagrindinių Sv. Rašto tiesų. Adomas ir Ieva yra realūs individai ir jų asmeninė nuodėmė mus liečia (Cit. iš Ave Maria, liepos 8, 1967).

De Rosa skatina mus grįžti ne tik prie tiesos, kad individai yra nuodėmingi, bet ir prie to, kad jie ateina į pasaulį, kuris yra

nuodėmės pažeistas. Ir tas pasaulis yra juose. — Šis įsisąmoninimas anaipol neturi mums žadinti pesimizmą. Priešingai, atpirkimui pašalinus metafizinę nuodėmės kliūtį, mes ne tik patys galime sėkmingai laisvintis iš nuodėmės pasekmių, bet ir visą pasaulį iš jos laisvinti. Rojus kūrimas žemėje nėra anti krikščioniška mintis.

9. Kodėl mums tenka vieno žmogaus kaltė?

Baigdami šiuos mąstymus, mes turime prisipažinti, kad mes neatsakėme į patį opiausią klausimą: kaip ir kodėl vieno žmogaus nuodėmė galėjo tapti našta visai žmoniškai. — Mes ir jį neatsakėme dėl to, kad nežinojome, kaip ir jį atsakyti. Tai nėra nuostabu, nes mes nežinojome atsakymų ir į kai kuriuos kitus klausimus, liečiančius mūsų gyvenimą. Kristus įkyriai klausinė jamas apie kai kuriuos dalykus, aiškiai yra pasakęs, kad juos žino vienas Dievas. Mes nežinojome, kodėl Dievas mus sukūrė tokiais, o ne kitokiais; kodėl žmogijos istorija eina šitokiu, o ne kitokiu keliu. Gal būt, kad šie klausimai mums paaiškės pasaulio pabaigoje. Kodėl pirmųjų žmonių kal

tė teko mums, mes galime pasiūlyti tik tiek, kad tas faktas mums neatrodytų per daug įžeidžiantis, bet mes negalime patelkti kokių įrodymų, kad turėjo būti taip, o ne kitaip.

Adomą žmonės vaizduoja įvairiai. Vieni teologai jį laiko vos pabudusiu žmogiškajai sąmonei ir darantį pirmuosius sąmoningus žingsnius. Kiti jį laiko dideliu antžmogiu, nes jis buvo pilnutinėje Dievo malonėje, kol buvo nuodėmės nepažeistas. Koks jis iš tikrųjų buvo, mes nežinojome. Tačiau į vieną dalyką mes turime atkreipti dėmesį, būtent, kad jis ir jo žmona buvo visa žmoniškai. Kas atsitiko jiems, atsitiko visai žmoniškai. Adomas ne buvo vienas iš žmonių, bet jis buvo žmogus apskritai. Mes visi tam tikra prasme buvome jame.

Jeigu pvz. šiandien žmonią persilima viena ar kita idėja, ji žmogijos kelią pasuka ta kryptimi. Juo labiau visuotinis žmogijos kelio pasukimas buvo Adomo nuodėmė. Jeigu šiandien žmogijos dalis yra apsisprendusi už komunizmą, tai tas apsisprendimas įvairiais keliais patelia bet kur gyvenančius žmones ir net tuos, kurie gyvens vėliau. Juo labiau visuotinis buvo Adomo apsisprendimas.

Žinoma, nei komunistinis apsisprendimas nepanaikina jokio žmogaus laisvės, taip jos nepanaikina nei Adomo apsisprendimas. Tačiau, teisingu De Rosa žodžiu betariant, negalima išvengti to fakto, kad žmogus gema nuodėmės ir nusidėjėlių pasauli.

Kas labai sielojasi, kad jis be savo asmeniškos kaltės yra sužeistas Adomo nusikaltimo, tas gali rasti paguodos faktą, kad ir išlaisvinimas iš šios nesantaikos sąrangos žmogui nieko neatsieina. Žmogui gimtoji nuodėmė yra atleidžiama irgi be jokio jo prisidėjimo.

Gal būt, kad mes per daug dėmesio kreipiame į krikšto ritualą, bet per mažai į jo teologiją. Mes kartais labai tragiškai statome klausimą, kas bus su geru žmogumi, kuris yra nekrikštytas. Mes užmirštame, kad krikštą yra sakramentas su mažiau sąsais reikalavimais, arba beveik be jų. Tiksliau sakant, krikšto apeigos reikalavimai yra tokie, kurių uždavinys yra paliudyti, kaip maži yra tie reikalavimai. Krikštui užtenka gausiausio žemėje elemento — vandens. Krikštas sakramentui atlikti užtenka bet kurio žmogaus, net nekrikščionio, tik norinčio įvykdyti tai,

ką šis sakramentas reiškia. Ar nekranta į akis, kad Bažnyčia, nors leido užaugti apie šį sakramentą, įvairioms kultūrinėms formoms, tačiau principinį reikalavimų mažumą yra rūpestingai išlaikiusi? Ką ši tradicija nori pasakyti? Ar ji nenori pasakyti iš karto du dalykus. Visų pirma, ar tai nereikia, kaip Die

vas nori kiekvieno žmogaus įėjimo į Dievo Sūnaus sąrangą; ir antra, ar tuo nenorima pasakyti, kad mažiausio žmogaus pajū dėjimo Kristaus kryptimi, kar-tais įvykdyto net be paties žmogaus apsisprendimo, pakanka, kad žmogus būtų išimtas iš tos sąrangos, kuri yra nesantaikoje su Dievu.

NAUJAS KULTŪRINIS UŽMOJIS DETROITE

Muziko Stasio Sližio mergaičių choras

Po trečiosios mergaičių choro repetitijos Sv. Antano lietuvių parapijos mokykloje Detroito, užkalbinau choro vadovą muziką Stasį Sližį, norėdamas, kaip sužinoti apie choro suorganizavimą ir jo tikslus, nes šiuo metu naujo choro atsiradimas mūsų lietuviškoje veikloje yra toks įvykis, apie kurį verta ir pakalbėti.

— Kas Jus paskatino suorganizuoti tokį chorą?

— Žinodamas Detroito kolonijos tikrąjį veidą, ėmiausi pats iniciatyvos, kuri, reikia tikėtis, bent dalinai bus kada nors įvertinta. Spartus chorų nykimas visose kolonijose sunkina dainų švenčių ruošimo problemą, kuri bus tikrai pajusta, jeigu įvyks IV-toji dainų šventė. Chorą suorganizuoti paskatino prof. Juozas Zilevičius, kuris bažnyčios, jog lietuviškos dainos gyvyvimo dėl parapijinių chorų sunykimą gali būti gana trumpaamžis.

— Kodėl suorganizuotas tik mergaičių choras?

— Pradėjau nuo tų, kurie yra daugiau linkę tos rūšies menui. Tikėjosi, kad mergaitės sugebės parodyti lietuviškos dainos grožį ir patrauks toliau berniukus.

Taip palaipsniui mergaičių choras gali išaugti ir į mišrų jaunimo chorą.

— Kodėl glaudžiatės prie Sv. Antano lietuvių parapijos, kai dauguma detroitiečių kraustosi į Detroito priemiestius, žemaičiai sakytų, kaip galvos netekę?

— Sv. Antano lietuvių parapija naujuosius ateivius nuo pat jų pirmos dienos Detroito visus priglaudė ir dabar tebe glaudžia. Klebonas V. Stanevičius yra labai palankus mergaičių chorui ir leido mokyklos patalpas naudotis nemokamai. Manau, jog nesuklydau, nešokdamas nuo lietuviškos parapijos, o pritraukdamas lietuviškomis pamaldoms v.s. daugiau jaunimo. Yra numatyta, kad mergaičių choras giedos ir lietuviškų pamaldų metu.

— Ar nėra sunkumų choro repetitijoms lankyti mergaitėms iš tolimųjų Detroito priemiestių?

— Šiandieninėje gyvenime nuotolis mažai ką nulemia: mergaitės iš tolimų priemiestių lygiai punktuotais ir gerai repetitijas lanko, kaip ir čia pat gyvenančios. Taigi choro repetitijų nelankymo problema glūdi

(Nukelta į 6 psl.)

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE
80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60636

TEL. GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ viena turi žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinčiai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus. Visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinį 10 metų Chicago Savings išmokojo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų Chicago. Taupymo Bendrovė stengiasi atlikti finansininkai ir reiki patius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad galėtume pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago's Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išsugausi ir virš \$84,000,000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate apkanę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlimis išpuosą pirmą įstaigos aukštą. Laimės šaltinį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1,200,000. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijų su-

Štai nariams teikiamas mūsų pilnas patarnavimas:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meeting
11. (Free Coffee)
12. Cash checks and pay all family bills with our special money

sirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuosąs dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metus metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrų, kuriame taupymo mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/4%. Šiandien mokslo kainuoja nuo \$6,000 iki \$12,000 ir

4 3/4% VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

5 1/4% on investment bonus

on savings accounts

NUO SAUSIO MĖN. I D., 1967 M.
Sąskaitos apdraustos iki \$15,000
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632



daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutapysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams rūpesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.
JOHN PAKEL, Sr., Prezidentas

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M.—8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M.—4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M.—8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M.—8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M.—12:30 P.M.

nuo 20% iki 30% pigiau mokėsite, nei apdrauda nuo ugnies ir sutrumpina bilto pas

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois 60642
Tel. GA 4-8054 ir GR 6-4339

DAIL. POVILO PUZINO NETEKUS

Spalio 23 d. New Yorke stauga mirė dailininkas Povilas Puzinas, šių metų rugpjūčio 3 d. įžengęs į šešiasdešimt pirmus amžiaus metus.

Gimęs Rygoj (lietuvių kupiškėnų šeimoj), P. Puzinas ten augo ir mokėsi, ir tik įgijęs dailininko diplomą, persikėlė Lietuvos kariuomenėje (1933–35). Vėliau dėstė pašyby Panevėžio gimnazijoje, paskui Taikosmiesio dailės institute Kaune. Vokiečių okupacijos metu, ryšium su rezistencine veikla, buvo pasitraukęs vėl į Rygą. 1944 m. buvo patekęs į vokiečių kalinimą. Vėliau, išsilaisvinęs ir patekęs į Vakarų, 1947 m. atvyko į New Yorką. 1948–55 gyveno ir dirbo Los Angeles, pastaruosius 12 metų vėl New Yorke.

Realistiškai dramatiškas ryškiųjų gyvenimo reiškinių vaizduotojas (kietas prieštarautojas abstraktinėms linkmėms dailėje), P. Puzinas buvo aukštai įvertintas Los Angeles amerikiečių visuomenėje, taip pat stiprią poziciją buvo užėmęs ir New Yorko konservatyvesniųjų dailininkų tarpe. Šį pavasarį New Yorko miesto profesionalų dailininkų festivalyje, kuriame dalyvavo apie 400 dailininkų, laimėjo 1-ą premiją (už "Charlie's Residence"), kurią įteikė pats New Yorko miesto galva J. Lindsay.

Velionio palaikai, po atsisveikinimo apeigų New Yorke, pagal jo paties pareikštą valią, ligi galės būti palaidoti laisvoje Lietuvoje, bus laikomi Los Angeles mauzoliejuje. (ELTA)



Dail. Povilui Puzinui (kairėje) New Yorko miesto meras John V. Lindsay (dešinėje) 5 m. gegužės 5 d. įteikia pirmąją New Yorko miesto premiją, laimėtą miesto suruoštame profesionalų dailininkų meno festivalyje, kuriame dalyvavo 400 dailininkų.

SKAIDRIŲ PAŠNEKESIO POPIETĖ

Rytoj, lapkr. mėn. 5 d. 3 val. popiet jaunimo centre, Chicagoje, Lietuvių foto archyvas rengia idomią fotografijos meno popietę. Popietę pradės tėv. A. Kezys, SJ, trumpu įvadu apie spalvotą fotografiją, po kurio seks Vytauto Augustino, Algirdo Grigaičio ir Vyto Valaičio spalvotų skaidrių (realių ir abstrakčių) demonstravimas su poezijos, muzikos bei prisiminimų (apie a.a. V. Valaitį) akompanimentu. Tuo pat metu bus atidaryta ir individualinė Algirdo Grigaičio fotografijos meno paroda. A. Grigaičio paroda jau buvo surengta 1967 m. Santaros-Sviesos suvažiavime ir Altmano foto krautuvėje Chicago miesto centre spalio mėnesį, o dabar bus gera proga ją pamatyti ir plačiai lietuvių visuomenei jaunimo centre.

Šia proga, norėdamas skaitytojus plačiau supažindinti su fotografijos menu, užsukau pas A. Grigaitį trumpam pokalbiui.

Jūsų nuotraukos spaudoje pra-

dėjo rodytis visai neseniai. Idopopiet jaunimo centre, Chicagoje, Lietuvių foto archyvas rengia idomią fotografijos meno popietę.

Popietę pradės tėv. A. Kezys, SJ, trumpu įvadu apie spalvotą fotografiją, po kurio seks Vytauto Augustino, Algirdo Grigaičio ir Vyto Valaičio spalvotų skaidrių (realių ir abstrakčių) demonstravimas su poezijos, muzikos bei prisiminimų (apie a.a. V. Valaitį) akompanimentu. Tuo pat metu bus atidaryta ir individualinė Algirdo Grigaičio fotografijos meno paroda.

A. Grigaičio paroda jau buvo surengta 1967 m. Santaros-Sviesos suvažiavime ir Altmano foto krautuvėje Chicago miesto centre spalio mėnesį, o dabar bus gera proga ją pamatyti ir plačiai lietuvių visuomenei jaunimo centre.

— Kaip Jūs suprantate savo išreiškimo formą; ar tai individo palinkimas kūrybai? — Kiekvienas individas turi dideles ar mažesnes noras save nuolat kurti, kurti, save kuo nors atžymėti, parodyti savo individualumą. Paprasčiausias šio linkimo pavyzdys gali būti rūbų pasirinkimas, kiek aukštesnis — techninė kūryba (inžinerija, architektūra), o aukščiausias, laipsnis — meno kūryba.

— O kas Jūs paskatino griebtis fotografijos, kaip savęs išreiškimo formos? — Mano profesija, inžinerija, šio mano reikalavimo pilnai nepatenkina. Tokiu būdu savaime išsikojo polinkis (hobby), kuris užpildytų šią spragą. Fotografija man įspiršo daugiau ar mažiau automatiškai.

— Sunku patikėti, kaip Jūs sakote, kad polinkis ateina automatiškai, tuo labiau, kai toks polinkis yra taip artimai surištas su kūryba.

— Giliau pagalvojęs, sakyčiau, kad fotografija tapo mano savęs išreiškimo forma dėl kelių priežasčių. Svarbiausia iš jų, be abejo, yra tai, kad aš randu daug gražių mūsų visose aplinkose: gamtoje, mieste, daiktų sąrango-

je bei formų ir spalvų deriniuose. Panaudodamas žodį "grožis", aš neturiu mintyje jo kasdieninės prasmės. Aš grožiu vadinu tai, kas manye išaukia nuotaiką, estetinio pasitenkinimo jausmą arba tobulo pajautimą. Sakykim, man yra graži lietaus persunkta gatvė, nors ji būtų šiukšlina, o jos namai apgruię. Man tokia gatvė yra "graži", jei ji savo nuotaikoje nemelagina, tobulai, jei ji manye sukelia jai būdingą estetinę nuotaiką.

— Kaip Jūs tą aplinką išnaudojate foto kūrybai?

— Aplinkos visuma dažniausiai neturi nei vientisumo, nei nuoseklios išraiškos. Yra tiesiog neišsivaizduojamai reti atvejai kur visi natūralios aplinkos elementai tarp savęs būtų pilnoj harmonijoje ir tarnautų vienos nuotaikos sudarymui. Tačiau kiekvienoje situacijoje yra vienas ar keli elementai, kurie yra raktas į tos aplinkos nuotaiką. O čia fotografas ir prideda tą savo "as". Čia jis išskiria, sukomponuoja ir

"įrėmuoja" pagal savo estetinius jausmus tik tuos elementus, kuriuos jis randa būdingus ir reikalingus tobulam tos vietos ar to momento nuotaikos išreiškimui. Ir tuo fotografas pilnai išreiškia save.

— Kiek Jūs šiame pokalbyje ir kiek man teko matyti Jūsų darbų, Jūsų tematika, išskyrus abstrakčius darbus, prie kurių sustosiu vėliau, bazuojasi gamtovaizdžiu, miestovaidžiu ar jų fragmentais? Ar nebandote ir kitokios tematikos?

— Labai teisingai pastebėta. Neturėjau nei laiko, nei progos pabandyti ir kitas realios fotografijos šakas. O iš kitos pusės žiūrint, mane labai intriguoja ir abstraktas.

— Prieš einant prie Jūsų abstrakčių darbų, norėtusi paklausti, ar Jūs naudojate kokią nors foto techniką specialioms efektams išgauti?

— Kaip žinote, fotografijoje yra begalės technikinių gaminių, mo "triukų". Retkarčiais aš pa-

naudoju tik vieną, būtent, stiprų kontrastą nespaltovose nuotraukose, tuo būdu išjungdamas visas nereikšmingas detales ir pus-tonius ir palikdamas tik pagrindines linijas. Tuo yra išgaunamas tems grynumas bei linijų paprastumas.

— Dabar truputį apie abstrakčią fotografiją. Pirmiausia, kaip Jūs apamai žiūrite į abstraktą?

— Abstraktas, mano nuomone, yra natūrali pakopa meno vystimesi. Kaip realus menas išorinėms, visiems lengvai apčiuopiamoms formoms, taip abstraktus menas, o ypatingai vaizdinis, bando išreikšti žmogaus psichę, jo sielą, nors dar ji fizinėmis priemonėmis, bet jau normaliai žmogui kasdienybėje beveik nesuprantamomis formomis.

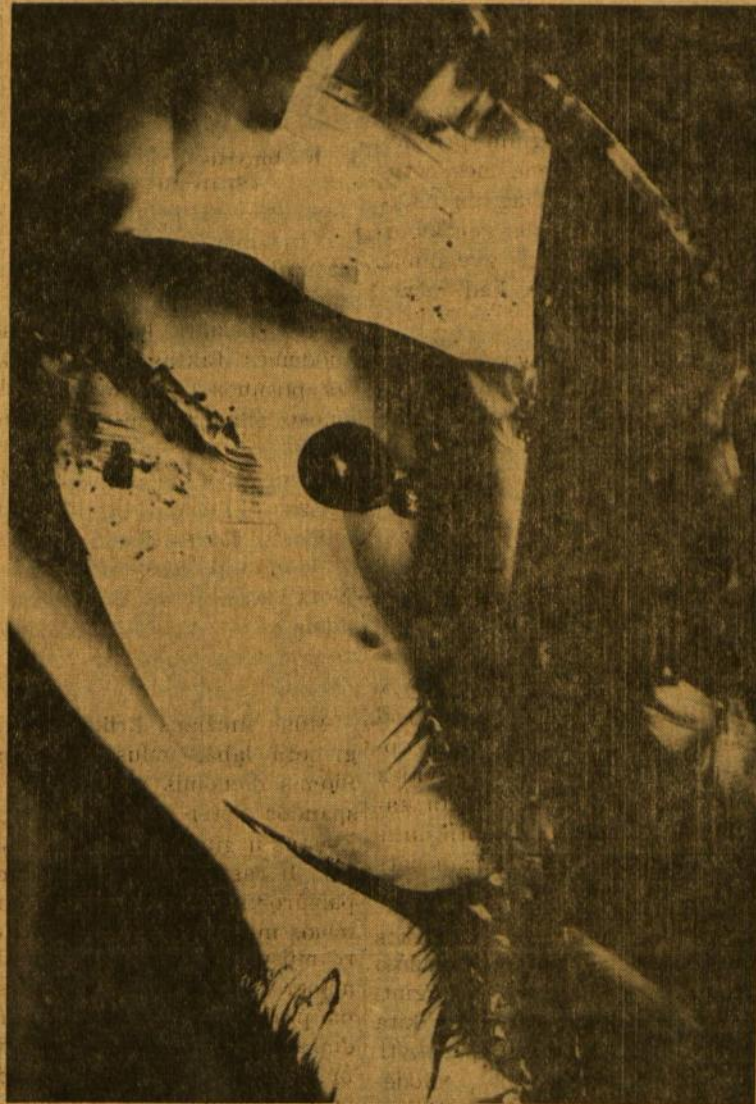
— Norėtusi paklausti: pagal kokias normas, o jei ir taip galima būtų pasakyti, pagal kokias taisykles Jūs komponuojate abstrakčią fotografiją?

— Abstrakte aš matau erdvę ir medžiagos harmoniją. Erdvė aš vadinu filmos ar popierio plotą, o medžiaga aš vadinu formas bei jų linijas toje erdvėje. Gilinant toliau, priename prie tos erdvės išnaudojimo klausimo, linijų ir formų suderinimo, nea, o kai turime reikalo su spalvotu abstraktu, tuomet įeina ir spalvų suderinimas, ir ne tik tarp savęs, bet taip pat ir spalvų priderinimas prie tų pagrindinių elementų — erdvės ir medžiagos. Visa tai, aišku, turi būti "harmonijoje" ir tarnauti vienos nuotaikos išreiškimui.

— Užsklandai dar sakyti, kaip Jūsų kūrybos galima bus pamatyti ši sekmadienį jaunimo centre, Chicagoje?

— Aš planuoju parodyti eilę savo realių skaidrių, kelias abstrakčias skaidres, išgautas fotografuojant realius objektus, ir pa baigai parodysiu eilę abstraktų, sukurtų foto-optiniu būdu. Pastarųjų skaidrių akompanimentui parinkau Algimanto Mackaus poezijos ištraukų. Taip pat gretiname kambaryje bus parodėlė mano nespaltovų darbų.

R. Vėžys



Algirdo Grigaičio nuotrauka. Kolegos G. P. portretas iš ši sekmadienį (rytoj) įvyksiančios A. Grigaičio abstrakčių nuotraukų parodos jaunimo centre, Chicagoje.

• Dvidešimties metų sukaktį nuo Balio Sruogos mirties Vilniuje paminėjo prie jo kapo Rasų kapinėse. Susirinkusiųjų būry, tarp ko kita, buvo deklamuoja Sapiegos monologas iš B. Sruogos dramos "Kazimieras Sapiega".



Povilas Puzinas

Vėžinis malūnas (aliejus)



Daiva Mongirdaitė

KULTūros kongresas

Dariaus Lapinsko
opera
MARAS
ir
kantata
KARALIUS MINDAUGAS
Libretai KAZIO BRADČO



Darius Lapinskas,
Dirigentas-Režisierius



Algirdas Brazis

SIMFONINIS ORKESTRAS
Specialūs kostiumai
Modern. dekoracijos
Pirmas toks pastatymas
lietuvių scenoje

Bilietai gaunami

Marginiuose, 2511 W. 69th St. PR 8-4585
Kainos: 7, 6, 5, 4 ir 3 dol.

Užsakant bilietus paštu, kartu siųsti čekį ir sau adresuotą voką su pašto ženklu, pažymint spektaklio datą, šiuo adresu:

LITHUANIAN CULTURAL CONGRESS
2511 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629

Rengia JAV ir Kanados
Lietuvių Bendruomenių Valdybos



Bronius Maciukevičius



Kristina Bartulienė

Ponioms ir Panelėms

Sveidiškas masažas, Sauna ir garo vonios. Specialus masažas pavargusioms kojoms. Pašalinimas nereikalingų plaukų elektrolizės būdu.

JANINA POCS, MARSHALL FIELD ANNEX BUILDING
25 E. Washington St. Suite 1420
Tel. DE 2-6631 ir namų NA 2-6712

ST. ZABRODSKAS

MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

Atlieka remonto, pastatymo ir namų statybos darbus, cemento darbus elektros įrengimus ir kt. Išdirpa reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, pertvarkymui ir remontavimui.

Visas darbas yra garantuotas ir apdraustas.
2040 West 52nd Street
Telef. — PR 8-7387
CHICAGO, ILLINOIS 60609

SIUVIMO MAŠINOS

BERNINA • NECCHI • ELNA • VIKING • PFAFF • SINGER
(Sveicariškos, vokiškos, italškos, japoniškos, ir visų kitų firmų). Taisome, parduodame ir nuomojame priemonas kainomis ir sąlygomis. Darbas greitas ir sąžiningas. Turime dailis, pritaikome pagal skonį kabinetus. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiesčiuose. Parduodame ir taisome dulkių siurblius, įvairių gamybų. **B & B DISTRIBUTING CO.**
1214 S. Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-0044; 927-0045. Vedėjas Arvydas M. Dikinis

JEI JŲS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANAS Į USSR NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED by Vnešposyltorg)



VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	250 MARKET STREET	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-6320
ETICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J.	FREEMAN ACRES	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENSTOWN, PA.	126 TILGHMAN STREET	HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y.	538 HUDSON AVENUE	TO 8-0298
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO. VERMONT AVENUE	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO 12, NEW YORK	701 FILMORE AVENUE	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11001 JOS. CAMPBELL AVENUE	TO 8-0298
HARTFORD 6, CONN.	643-47 ALBANY AVENUE	CH 7-5164
JERSEY CITY, N. J.	219 MONTGOMERY ST.	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS STREET	475-9746
CLEVELAND 15, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	PR 1-0686
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS. CAMPBELL AVENUE	TO 8-0298
SO. BOSTON, MASS.	396 W. BROADWAY	AM 8-1120
TRENTON 10, NEW JERSEY.	1152 DEUTZ AVENUE	EX 2-0306
RAHWAY, N. J.	717 W. GRAND AVE	381-8997



Vaclovas Ratas
Dailininko darbų paroda vyks lapkričio 11–12 d. New Yorke. Kolumbo vyčių salėje, 86-22 85 St., Woodhaven

Rugsėjis, 1964

V. RATO PARODA NEW YORKE

New Yorke lapkričio 11-12 d. Kolumbo vyčių salėje (Columbian Lounge), 86-22 85 St. Woodhaven, vyksta dail. Vaclovo Rato grafikos kūrinių paroda, kurią suorganizavo jo dukra, balerina Ramona Rataitė. Paroda globoja ir tvarko N. Y. skautų remti komitetas.

Tai pirmą kartą V. Rato paroda New Yorke. Jis pats gyvena tolimoje Australijoje, ir tik dukros rūpesčiu šie kūrinių čia atsirado. Kūriniai yra patys naujausi, naujesni nei buvę Chicago parodoje birželio mėn. Jie atlikti įvairia technika — išraižyti medyje (dažniausiai faneroje), gipse, linoleume, atspaudai nuo stiklo. Daugumoje didelio formato.

Kas prisimena Vaclovo Rato kūrybą iš senesnių laikų, tas visai jo dabar neatpažins. Jis pasikeitė — sumodernėjo. Visą laiką jis judėjo savo formomis, visą laiką liejosi naujais būdais, o vis dėl to jo kūryboje išliko kažkoks savitas bruožas.

V. Ratas visą laiką buvo estetas grafikas, susirūpinęs meno kūlūra, formos kokybe. Tokiu būdu jo kūryba. Seniau jis mėgo vaizduoti gamtą, ją stilizuoti, tešiot — jos nuotaikas ir sintezes. Gamtą mėgsta ir dabar. Kokie puikūs jo paukščiai prie marių, želėjė suradę grūdą! Iš gilaus lie-

tuviško lyrizmo plaukdamas jo kūryba turi daug vidinės šilumos ir grožio. Kūryba su dekoratyviniu polėkiu, bet visada išlieka šilta, nes dailininkas pilnas jausmo gamtai ir net visatai.

Dailininkas seka meno raidą ir pats ją nuosirdžiai išgyvena. Tad suprantamas ir jo kūrybinis kelias, jo nerimas. Jis siekia net abstraktą ir net „op art“. Keistu jausmu prakalba jo abstrakčios detalės, pavadintos gintaru, visatos fragmentu. Juose yra tiek daug gyvybės, tiek daug judesio, kuris žiūrovą užkrečia optimizmu. Vitalinė optimistinė jėga verčia jį brautis į naujas formas, siekti tolimas fantazijos sritis.

Paroda vyksta dvi dienas visai naujoje salėje (šioje salėje jau buvo surengtas Putino minėjimas). Šeštadienį (lapkr. 11) paroda atidara nuo 4 v. iki 8 v.v. Sekmadienį (lapkr. 12) nuo 2—iki 8 v. Oficialus parodos atidarymas bus sekmadienį 3 v. popiet. Apie dailininko kūrybos kelią kalbės P. Jurskas, skautų globos komitetas visus pavaišins kavute.

Paroda savo kokybe bus ne eilinė, nes V. Ratas priklauso pirmųjų pajėgiausių grafikų, kuris atsidėjęs rūpinasi savo kūrybos našumu.

(A. D.)

NAUJAS KULTŪRINIS UŽMOJIS

(Atkelta iš 4 psl.)

di ne nuotolyje, bet nerangume ir abėjingume, ko visai dar nepastebėjau savo choristų tarpe: jos visos laimingos ir pilnos jaunatviško džiaugsmo, su meile dainuodamos lietuviškas dainas.

— Ką galite pasakyti apie lietuviškos dainos reikšmę mūsų priaugantiems kartoms išsivijoje?

— Sunku įsivaizduoti žmogaus gyvenimą be muzikos, o dar sunkiau įsivaizduoti lietuvių be lietuviškos muzikos bei dainos. Su lietuvių tautos kamien esame dar suaugę, jeigu mokame ir vartojame gimtą kalbą. Tačiau jokie poetiškiausi žodžiai negali paveikti sielos taip, kaip gali paveikti muzika. Muziką, kaip ir meilę, mes greičiau pajuntame, nes muzika yra sielos kalba. Todėl lietuvių liaudies dainos yra geriausias ir patraukliausias būdas mūsų priaugančioje kartoje ne tik sužadinti estetinį pasigėrėjimą sava muzikine kultūra, bet ir sužadinti meilę tėvų kraštui. Todėl, mano manymu, išsivijoje lietuvių daina atlieka ir svarbų uždavinį, nes ji yra viena iš geriausių priemonių, lavinti estetinį skonį ir formuoti lietuviškai asmenybei. Lietuvių liaudies muzika yra geriausias mūsų draugas, globėjas ir ramintojas. Jau vien dėl jos versta gyventi pasaulyje ir didžiulis lietuvių vardu.

Baigus šį pokalbį, ir naujam

chorui ir jo vadovui iš visos širdies vėta palinkėti ištvermės ir ryžto, kad tas pirminis užsidegimas neatvestų, susidūrus su kietu darbu, be kurio juk nieko geresnio ir nieko amžinesnio pasiekti negalima.

P. Pg.

— Amerikoje kas 10 minučių vienas žmogus žūna auto katastrofoje ir sužeidžiamas vienas kas 17 sekundžių.

KALĖDINĖS DOVANOS

pasiekite greičiausiai Jūsų artimuosius

LIETUVOJE,

jei siųsite jas per

CENTRAL PARCEL SERVICE, Inc.

220 South State St., Tel. WA 2-9354

arba

2618 West 63rd St., Tel. WA 5-2466

Mūsų turimas ypatingai gausus pasirinkimas įvairiausių prekių ir mūsų patarimai palengvins tikrai vertingų siuntinių sudarymą.

Per mus galite užsisakyti ypatingas dovanas — automobilius, motociklus, šaldytuvus, televizorius ir kitokius daiktus bei maisto produktus.

Mes mielai priimame ir išsiunčiame siuntinius, sudarytus iš siuntėjų nuosavų daiktų ar maisto produktų.

Reikalaukite naujų katalogus bei miltų sąrašus. Garantuotą siuntinių pristatymą atliekame jau virš 20 metų.

O jeigu norite aplankyti Lietuvoje savo gimnaisius, tai mūsų skyrius.

— GORDON TRAVEL SERVICE, INC., — sutvarkys Jums kelionės reikalus be jokių rūpesčių.

Nauja amerikiečių operos grupė

(Atkelta iš 2 psl.)

kiančių operos teatrų. Neišsilikę Metropolitan operos, antrą, „National“ operos grupę, bet, reikiama tikėtis, viltis ir linkėti, kad stipresnė už ją, mūsų čia minima operos trupė, turėtų sėkmingai nugalėti visus pirmuosius sunkumus ir nuolatini įsikurti amerikiečių didmiesčių scenose. Kaip minėta, jų debiutas nedviprasmiškai parodė, kad tai esama rimto ir visiškai pajėgaus operinio meno vieneto.

Jeigu kam įdomu, naujosios operos direktorių taryboje, tarp kitų asmenų, matome ir sekančias pavardes — Leonard Bernstein, John G. L. Cabot, Sarah Caldwell, Aaron Copland, Jackie Kennedy, G. Barron Mallory, Dean E. Nicholson ir kt. Gi pačios išvykos po kraštą, tvarkomos S. Hurok koncertų rengimo agentūros. Kaip žinia, ši agentūra domisi tik pačiais geriausiais — asmenų ir ansamblių pasirodymais. Neapsiriko jie ir ši karta.

— Fonografa Edisonas išrado 1877 m. lapkričio 21 d.



MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sukaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidėdant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. PROspect 6-8998

ŽYDO KNYGA APIE PIJŲ XII

Itakingas kultūrinis žurnalas „Saturday Review“ rugs. 9 d. išleido recenziją naujai pasirodžiusios knygos „Three Popes and the Jews“. Recenziją rašo metodistų dvasininkas Bren. E. Olson, Krikščionių ir žydų konferencijos JAV-se direktorius. Jis pažymi, kad minėtos knygos autorius Pinchas E. Lapide, mokslininkas ir buvęs Izraelio diplomatas savo veikalė išryškina ankstyvesnių popiežių liniją žydų atžvilgiu, ne visada su jų linija sutikdamas, bet jau naują erą jis išvėlgia popiežių Pijaus XI, Pijaus XII ir Jono XXIII laikotarpyje.

Kritiškai vertindamas ir kai kuriuos Pijaus XII linijos punktus, jis pažymi, kad viską reikia spręsti, atsižvelgiant į ano laiko sąlygas. Anot jo — Pijaus XII veiksmai yra vertintini palankiai, lyginant su vakarų tautų elgesiu. Britai bijojo, kad naujai, nustoje žudyti žydus, gali pradėti juos tremti į kitus kraštus, apskundindami jų padėtį. Autorius Lapide sutinka su JAV žydo Haim Fineman nuomone, kad daugelis iš tų žydų būtų išlikę gyvi, jeigu nebūtų atsiskakę veikti ar nebūtų vėlavę su savo pagalba Valstybės departamentas, Tarptautinis Raud. Kryžius, Karo pabėgėlių taryba ir kitos agentūros.

Knygos autorius primena, kad Pijus XII savo rūpesčių išgelbėjo žydų, kiek tik galėjo. Vienu metu jų net apie 4000 buvo prigludę Romos bažnyčiose ir Vatikane. Jo atstovai rūpinosi besislapstančius žydus maitinti, apmokyti, padėjo jiems pabėgti. Bažnyčios ir vienuolynai globojo pabėgėlius.

Kai kurie sako, kad jeigu Pijus XII būtų viešai pareiškimo pasmerkęs nacių vykdomą genocidą, gal tai būtų sustabdę jų siautėjimą. Bet Lapide mano kit-

taip. Popiežius netylėjo privatoje audiencijoje, diplomatinuose pareiškimuose bei savo instrukcijose dvasininkams, esantiems strateginiuose punktuose. „Vieši pareiškimai, tačiau, ne tik buvo rizikingi, bet ir neveiksmingi. Popiežius realiai suvokė Europos padėtį...“ Vokiečiuose buvo giliai įsiskabinęs nacionalizmas ir antisemitizmas. Tokios priešiškos viešosios nuomonės nebuvo galima išsklaidyti keliais žodžiais. Lapide aiškiai rodo, kad bet koks tos rūšies popiežiaus atsisakymas „būtų ne tik atsidaužęs ir kurčias ausis, bet kad, to protinai buvo galima tikėtis, būtų dar padilgines žmogžudiškas naujųjų pagonių aistras“. Kai Vatikano radijas pasmerkėdavo kokius specifinius žiaurumus, tuojau būdavo vykdomos represijos. Po karo Vatikano radijo kalbėtojas pareiškė: „Mintis apie žmonių aukas, kurios savo gyvybėmis būtų užmokėjusios už mūsų perteikiamas informacijas, darė jų paskelbimą negalimu“.

Be to, rašo toliau Lapide, Hitleris kontroliavo visus informacinių kanalų okupuotoje Europoje. Pijaus pirmoji enciklika buvo Vokietijoje paskelbta suklaidota, ir bet kuris kunigas, kuris tik bandė išsakyti jos skaitytą originalioji forma, buvo areštuojamas. Hitleris net planavo paimti popiežių nelaisvėn ir nužudyti jį „bebendantį pabėgti“. Musolinis buvo pasirošęs nutraukti Vatikano radiją ir kitas susižinojimo priemonės su užsienio pasauliu. „Ir nei anatemos, nei ekskomunikos nebūtų nugalėjęs tų, kurie vykdė genocidą“, — sako Lapide.

Todėl Lapide tvirtina, jog Pijus XII tikrai nusipelnęs jo vardu pavadinto miško Judėjos

kalvose, kaip tai suplanavo žydai 1958 m. spalio mėnesį. Šis žydų gyvybių buvo išgelbėta Pijaus XII pastangomis. J. Pr.

KALEDINIAI SIUNTINIAI 1967 M.

Pradžiuginti ir paremti savo artimuosius Lietuvoje artėjančių švenčių proga kiekvienas lengvai tai galime padaryti, pasinaudami Baltic Stores patarnavimu ir pasiųsdami jiems dovanų siuntinį.

Siuntėjas gali pats sudaryti savo pageidaujamą siuntinuką Baltic Stores kainoraščio arba užsakyti jam patinkamą jau paruoštą siuntinį. Žemiau išvardiname kelis, kurie yra labai praktiški ir ten laukiami.

Mišrus siuntinys 1967.

3½ jaid: geriausios rūšies angliškos vilnonės kostiuminės medžiagos, 3 jaidai vilnonės medžiagos kostiumėliui arba vilnonė suknelė, 2 vyriški nailoniniai marškiniai arba dvi biluskutės šilkinės arba terelno, 1 vyriškas arba moteriškas geros rūšies megztukas, 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 2 p. vyriškos arba moteriškos vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 nailoninis vyriškas arba moteriškas lietpaltis, 1 svaras saldinių ir 20 geriausių cigarečių.

\$100.00

Maisto 1967.

3 sv. taukų, ½ sv. arbatos, ½ sv. geriamo šokolado, ½ sv. kavos, 2 sv. ryžių, 3 sv. geriausios rūšies miltų, 1 dėžutė nescafe 1 sv. maišytų saldinių, 1 sv. razinų, 1 sv. cukraus, ¼ sv. p. pirų ir ¼ sv. lauro lapų.

\$30.00

Moteriškas K. 1967.

3 jaidai vilnonės paltui medžiagos, 3 jaidai vilnonės suknelės medžiagos, 1 vilnonis megztukas, 2 poros nailoninių arba vilnonių kojinių, 1 vilnonė gėlėta suknelė, 1 p. odinių pirštinių, 1 sv. maišytų saldinių.

\$75.00

P-3. Vilnonė medžiaga dėl dviejų paltų ir angliška vilnonė medžiaga dėl vyriško arba moteriško kostiumo

\$75.00

V-3 10 jaidų kostiuminės medžiagos dėl trijų kostiumų.

\$55.00

Praktiški dalykai, kuriuos galima dėti į bet kurį siuntinį. Itališki lietpaltiniai nailoniniai lietpaltiniai \$11.00. Svečiatiški 17 akmenų laikrodžiai \$27. Vilnonės skarelės \$4.00. Ugo grožio plokštelės.

BALTIC STORES, LTD.

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

TELEF. — SHO 8734.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir greitas siuntinių pristatymas.



CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 3/4%

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIOUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v.

PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v.

SESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

STEIN TEXTILE CO.

PAPUOŠKITE BUTŲ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS.

Išigykite urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, „boucle“ ir „fiberglass“.

PIRSKITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpina vilnonių, šilko, nylo, taffeta, aksomo, ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atidara kasdien ir sekm. 9:15 v. r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta.

Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Chernin's aikštėje.

Mes mokame

4 3/4% per annum

ant visų sutaupų

MIDLAND SAVINGS



4040 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632

Telephone CL 4-4470

August Saldukas

Chairman of the Board

Kultūrinė Kronika

• Kultūros kongreso koncertams Chicagoje ruošiantis, mūsų muzikiniame gyvenime šiuo metu yra jaučiamas gyvas judėjimas. Kaip žinome, kongreso proga yra statoma nauja viena veiksmė Dariaus Lapinsko opera "Maras" ir jo kantata "Karalius Mindaugas". Ilgesnis dalykas yra opera "Maras". Jo paruošimas darbai todėl ir anksčiau įsisiūbavo, ir apie "Marą" jau buvo ne vienu atveju užsiminta. Tačiau pastaruoju metu ir kantatos "Karaliaus Mindaugo" dalyviai yra jau pačiame darbyme. Kantatoje, kaip solistai, dainuos Daiva Mongirdaitė ir Algirdas Brazis. Aktoriai Leonas Barauskas ir Regina Stravinskaitė atliks visą kantatą jungiančius pasakotojo ir gido vaidmenis. Kantatoje dalyvauja rinkinių balsų dainuojantis choras ir iš mūsų akademinio jaunimo sudarytas kalbantis choras. Ir "Maro" ir "Karaliaus Mindaugo" pastatymams pritaikytus rūbus kuria Regina Stravinskaitė.

Ir "Maras" ir "Karalius Mindaugas", nors abiems muzika sukurta to paties kompozitoriaus, visu savo pobūdžiu yra labai skirtingi dalykai. Kiek "Maras" yra atliekamas dinamiškai ir šurpia, scenoje dominuojant juodai ir raudonai spalvai, tiek "Karalius Mindaugas" nuskamba kaip nostalgiskas praeities akordas, tai lyg mėlynos mėnėsienos užlietas peizažas, kuriame kontrastiniai bruožai išnyksta, paslėpdami ir legendarinę amžių perspektyvą. Ir "Maru" ir "Karaliu Mindaugu" mūsų visuomenėje jau šiuo metu jaučiamas didelis susidomėjimas. Marginiuose skubiai perkami bilietai, spektak-



Dail. Elena Urbaitytė, kurios darbų paroda atidaroma šiandien (spalio 4) 7 val. vak. Čiurlionio galerijoje, Chicagoje.

liuose, atrodo, bus apščiui svečių ir iš kitų lietuvių kolonijų bei Kanados.

• Dail. Elenos Urbaitytės meno darbų paroda Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, atidaroma šiandien (lapkričio 4) 7 val. vak. Čikagiečiams meno mylėtojams tai bus malonus susipažinimas su individualiai ryškiais šios kūrybingos mūsų dailininkės darbais. Elena Urbaitytė savo meno studijas yra pradėjusi dar Kaune, vėliau dailę studijavo Muenchene ir Freiburge, Vokietijoje, ir Amerikos universitetuose bei kolegijose. Visu savo kūrybos pobūdžiu dailininkė yra XX amžiaus vaikas. Intuicija ir spontaniškumas, atsiktinių tapybos efektų sujungimas į puikiai apvaldytą erdvę yra patys gerieji ir šios parodos bruožai.

• Lietuvių foto archyvas, vadovaujamas A. Kezio, SJ, pradėdamas naują savo veiklos sezoną, nesiribojia vien tik nuotraukų rinkimu ir jų archyvinu konservavimu. Archyvo veikla pastaruoju metu išplėsta vaizdinių, žodinių ir net muzikinių popiežių rengimu Jaunimo centre, Chicagoje. Tokiu būdu neseniai buvo suruoštas simpoziumas apie dail. Leono Urbono kūrybą, o šį sekmadienį (lapkričio 5 d.) 3 val. popiet vėl įvyksta įdomi skaidrių ir pašnekesio įdomi.

Pašnekesio ir skaidrių šį kartą tema: "Spalvotoji fotografija". Bus rodomos Vyto Valaičio, Vytauto Augustino ir Algio Grigaičio spalvotos nuotraukos, palydint jas Pauliaus Jurkaus ir Rimo Vėžio įkalbėtu žodžiu ir tėvo Markaičio, SJ, muzika. Įžangoje kalbės kun. A. Kezy, SJ. Popietė vyks Jaunimo centre, 203 kambaryje, o 202 ir 204 kambariuose bus atidaryta Algio Grigaičio abstraktinių nuotraukų paroda.

• Dr. Antanas Klimas, Rochesterio universiteto profesorius, paruošė leidinį "Key to exercises for the Introduction to modern Lithuanian". Kaip žinoma, "Introduction to modern Lithuanian" knyga jau išleista prieš kiek laiko ir ją parašė dr. A. Klimas, dr. W. R. Schmalstieg ir L. Dambriūnas. Naujasis dr. A. Klimo paruoštas leidinys palengvins besimokantiems lietuvių kalbos iš "Introduction to modern Lithuanian" knygos. "Key to exercises" yra 40 pamokų. Leidinys spausdintas rotatoriumi ir turi 40 psl.

• Jaunieji muzikai Vilniuje neseniai surengė "vakarą - disputą" apie naujovišką muziką. Dalyviai susipažino su dyliakotoninė, aleatorinė, elektroninė, sonorinė muzikos pavyz-

džiais ir juos aptarinėjo. Žada ir toliau tęsti tokius įvertinamuosius susipažinimus su "kas dedas pasauly".

• Patikslinimas. Praėjusio šeštadienio Kultūriname Drauge spausdintam Gražinos Tulauskaitės eilėraštyje pataisyti nos šios korektūros klaidos:

I-mo posmo IV eilutė turi prasidėti žodžiu Ir, bet ne Ar. II-o posmo priešpaskutinėje eilutėje turi būti vienintelė, bet ne vienintelės.

III-čio posmo III eil. iš apačios turi būti svaigaus, bet ne žavaus, kaip išspausdinta.

• "PROBLEMS OF COMMUNISM" žurnalas šių metų rugspalio numeryje įdėjo dr. V. S. Vardžio straipsnį "The Baltic Peoples". Visas šis žurnalo numeris specialiai skirtas nušviesti tautybių ir nacionalizmo klausimui Sovietų Sąjungoje.

Sinclair
RICHMOND SERVICE
Kampas Richmond ir 63rd Street
Užsieninių ir vietinių automobilių taisymas. Priklauso Chicago Motor Club. Nelaimės atveju, skambinkite: GR 6-3134 arba GR 6-3353
Sav. — Juozas (Joe) Juraitis

Cosmos Parcels Express Corporation

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siuntiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į LIETUVĄ ir kitas USSR dalis. Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuota skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
affiliated with PODAROGIFTS, INC.

prima užsakymus BUTAMS ir USSR gamintoms visokioms prekėms Jūsų giminėms Lietuvoje ir kitose USSR dalyse

Mums džiugu pranešti mūsų skaitlingiems klientams, kad nuo SPALIO 1 d. iki GRUODŽIO 31, 1967 įvedamos ypatingos SVENČIŲ kainos, 10% NUOLAIIDOS sekančioms prekėms: Automobiliams, MOTORėklams, Televizijų Aparatams, Radijams — Transistorams, Tape Recorders, kuriuos galima užsakyti mūsų firmoje.

Taip pat pranešame, kad nuo SPALIO 1 d., 1967 žymiai yra sumažintos kainos MAISTO PRODUKTAMS.

Dėl smulkesnių informacijų ir nemokamų katalogų prašome kreiptis į mūsų Centrinę Įstaigą.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45th St., New York, N. Y. 10036
Tel. — 212-245-7905

DRAUGAS, šeštadienis, 1967 m. lapkričio mėn. 4 d.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET
Telet. — CA 5-1252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. TAIPGI ORG. VESINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

METROPOLIS-RESTORANAS

6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj jaukioj nuotaikoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavalgyti ir atsigalvinti.
Atidara kasdien nuo 3 val. popiet iki vėlumos. Šeštad. ir sekmad. nuo 12 val. d. iki vėlumos. Visi prašomi atsilankyti.
Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Moderniškos Koplyčios:

4605 - 01 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

4330 - 34 South California Avenue
Telefonas LA 3-3440 ir LA 3-9852

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.

2443 West 63rd Street, Chicago

Telef. PRospect 8-0833

PRospect 8-0834

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. GR 6-2345 - 8
Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO
**SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.**
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų
Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET
2314 W. 23rd PLACE

Tel. REpublic 7-1213
Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4848 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3807 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2222

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1158 — 1159

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. 636-2520

highest rates in our history

4³/₄%

per annum, current rate
Paid Quarterly

Earn the highest passbook rate in our history, paid quarterly. Earnings at our current rate of 4 3/4% per annum, compounded quarterly, are equal to an average annual rate of 4.83%. Are you now receiving earnings on your savings four times a year? Your passbook savings account has no time or minimum requirement. You may add any amount at any time.



5¹/₄%

6 month certificates.

Savings Certificates are issued in minimum amounts of \$10,000 and larger amounts in \$1000 multiples.

Safety for savings and financial strength are a tradition at Standard Federal Savings.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

Assets over \$120,000,000



STANDARD FEDERAL SAVINGS

HOURS:

Mon. & Thurs. 9 A.M. to 8 P.M.
Tues. & Fri. 9 A.M. to 4 P.M.
Saturday 9 A.M. to 12 Noon
Wednesday — Closed

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli Miesto leišimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Pl. WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
3 skyriai Chicagoje:
2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St. Tel. CA 5-1844

Lietuvių bendrovė, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų tiesiai savo vardu iš Chicago į Lietuvą.
Didelis pasirinkimas grausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.
E. ir V. Žukauskai

Siųskite Pinigus į Lietuvą

Išnaudokit juos kaip galima geriau. Nemokėkit jokių persiuntimo mokesčių.

US dolerių pažymėjimai yra geriausia dovana. Vertingiausia dovana tik US dolerių pažymėjimai.

Duokit savo giminėms kečius kartus daugiau nei grynais rubliais. Jūsų giminės tai patvirtins.

Tik dolerių pažymėjimai įgalina jūsų giminės nusipirkti visko, ko jie tik nori — maisto, aprangos ir daug, daug kitų reikmenų — amerikoniškų, vakarų europietiškių ir vietinių — specialiose dolerių krautuose ar Vneshpoyltorge labai žemomis, specialiai doleriais kainomis. Jūsų giminės tai patvirtins.

Pilna garantija. Jokio mokesčio.

Už šį patarnavimą nėra jokio mokesčio nei siuntėjui, nei gavėjui, nes išlaidas apmoka Vneshpoyltorg.

Užsisakykite dabar. Užsiskykite tik per

**INTERTRADE
EXPRESS
CORP.**

125 E. 23rd Street
New York, N. Y. 10010

Prašykite neapmokamo katalogo.

Spygliai ir Dygliai

Redaguoja dr. S. ALIONAS

Kultūrinėmis temomis

Kultūra yra, taip sakant, svarbus veiksnys, tačiau mūsų kultūrininkai surengia kongresą tik kas penkeri metai. Žinoma, nepasakytume, kad tai būtų labai daug, kai toks Chicago Alvdas surengia kultūros dienas kiekvieną penktadienį ir dar ant tos kultūros užpila gitaros, ir cepelinų, higienišku, ne taip jau kokių nuodingų, kaip kiti bando valgyti, į lėkštes prakrauna. Taigi, kultūra egzistuoja dažniau, negu šiaip jau kas penkeri metai. Kitur gi, kaip Bostone ar Los Angeles, veikia šeštadieninė ir mėnesinė kultūra, tai, be abejo, negali nukonkuruoti alvudinės kultūros, juo labiau negali kuo pasižymėti kultūros kongresas tik kas penkti metai kultūrai ir ne visada prieš rengimą sugėbą susitarti, kaip buvo pastarojo kongreso metu.

Taigi kultūrininkai reikalauja būty gal ir neįdomūs. Jei nebūtų ir kultūrinės kovos, va, taip sakant, tarp generacijų arba kartų.

Šiais laikais nebėra taip lengva ir su kultūra, kai diskusijose tenka pakalbėti apie mariuoną, kaip tai įvyko pokalbiuose „Naujienose“, kur dr. V. Kavolis teigė, kad „šiandieniniai hippies, nors jie ir vartoja narkotikus, yra simpatiški ir patrauklūs žmonės“. Žinoma, kas čia dabar supras, kas kam patrauklus, juo labiau, kad Chicago Madison gatvės tokių filosofų nemaža buvo jau prieš dešimtmečius, kai dar hippies ir termino nebuvo. Taigi pokalbiuose apie kultūrą ir pažangą reikia su daug kuo susipažinti, o kad nebūtų kartų kovos, hippies turi išreikšti pagarbą savo pranokėjams, Chicago valkatyno gyventojams.

Kalbant apie kultūrą ir apie kartas, tenka atsiminti prancūzų jauną kompozitorių, kuris 1880 metais save laikydamas moderniu ir tuo pačiu geriausiu, prikašiojo Gounod kompozitoriui, teigdamas: „Gana ten tu tavo operų, gana mokytojų ir tradicijų. Visa tai naikinama originalumu jaunuosiuose menininkuose“. Į tai Gounod atsakė: „Taip, taip, sutinku, mums iš viso žemėje nereikia nei motinų, nei tėvų, o užtenka tik vaikų“. Šnekose apie kultūrą, tekėtų prisiminti ir lenkų produktų rašytoją Kraševskį, mirusį 1887 m., kuriam kritikas išdrožė pamokslą: „Ei, sako, tu tiek daug rašai ir tiek daug išleidi nevykusių veikalų, kurie pakenkia jūsų vardui“. Į tai rašytojas at-

sakė: „Žinoma, Ponas Dievas sutvėrė tiek daug netikusių žmonių, bet Jo vardui tai nė kiek nepakenkė“. Taigi žemėje reikalingi ir hippies, ir jų tėvai valkatyno gyventojai, reikalingi jaunieji ir senieji, žinoma, reikalingi visi kultūriniai apsi-reiškimai, neišskiriant nė cepe-linuočių savaitgalių.

Taigi, kaip matome, kultūros vardan šiais laikais galima skusti barzdas arba jas auginti, galima gerti girą arba koki mūšinę kultūros vardan ga-lima susirinkti, vienas apie kitą pakalbėti ir kultūros vardan vie-pas kitą spaudoje iškilmingai ap-spaudyti. O kas yra žemėje šiuo laiku svarbiausia, tai kaip „Bardstown (Ky.) Standard“ rašo paaiškėja tik už šimto me-tu. Taigi ir mūsų šiuo arba ap-rašytų minčių reikšmė paaiškės tik no tiek laiko, o kol paaiškės, tenka su šimtinu kultūros kongreso dalyviu atvykstančiu pasiimti premijos. A. Gustai čiu-tari:

Iš danguis juodai užklotu
Prieš vėjas šaltas,
O ant juodo žemės ploto
Tik aš vienas baltas.

T. N.



NOVEMBER BIRTHDAYS

Gyvi turi eiti pas graborių

Cicero D. rugsėjo 14 d. „Nau-jienose“ rašo: „Raudonosios Ro-žės klubas ir Kareivių draugys-tė kadaise buvo veiklios organi-zacijos, bet dabar ir jos tylos. Senstame, ir viskas eina liūd-nyn. Nejaugi taip ir bus? Juk turime jaunų jėgų, tai jos tu-rėtų visus judinti. Kareivių draugystės pirmininkas K. Šim-kus kaip ką svaioja, bet tyli...“

Tik rugsėjo 21 d. paaiškėjo K. Šimkaus tyla. Tas pats Cice-ro pas „Naujienose“ rašo: „Rugsėjo 17 d. Liberty na-muose įvyko Lietuvos kareivių draugystės narių susirinkimas. Atvyko tikrai valdyba ir tai ne visa, ir labai mažai narių. Pir-mininkas Šimkus pareiškė, kad jeigu nariai savais reikalais ne-sirūpina, tai užsidarykim. Tai reikėtų likvidacija. Liūdnas reiškinys. Gyvi turi eiti pas gra-borių“.

„Spygliai ir Dygliai“ lig šiol galvojo, kad tik numirėliai vaikšto pas graborių. K.

KEIKSMAŽODŽIŲ PARANKINIS

V. Alanto „Dirvos“ premi-juotoj novelė „The Ugly Li-thuanian“ yra tokiu šauniu pa-sikeikimu, kurie gali šiais pik-tais laikais labai praversti: „Įpuolė į savo kambarėlį, kri-to ant mažos sofelės ir išskėlęs mankštydamas nutirpusias ko-jas, šnypšdamas keikėsi.

— Šunbajorė! Niekaprotė. Tulžienė! Kreivaklišė! Pikteiva. Iš susijaudinimo iš atminties jis daugiau plūstažodžių ne-beatsiminė, todėl iš sofos kampo išsitraukė mažą paslėptą blok-notėlį ir ėmė skaityti iš rašto: — Vištaprotė! Kvakna! Ne-va! Skretena! Traila! Kleke-

VELNIOP SENIENA VALIO PAŽANGIENA

Įkyrėjo velioniškai, viskas kas žmoniškai. Kažke reik kitiškai. Adverniškai, moderniškai. laisvės, neribotų aistrų, ugnies, audrų, dūmų, gaisrų, kultūr-revoliucijų, kraujo ekzekucijų, kūrybės anarchijos, kad ir paikčiausios kvailodarkijos, tikrai nei vienos senienos.

Išplautais protais, susipratę, pažangias barzdas atstatę, puikybės pilni, pikti kaip ožiai, rankas kraplydami, kojas raitydami, uodegas kratydami, nieko nepasidydami, dinamiškiausiu ryžtu pažangą vystom! Nosin tam, kas išdrįsta pasakyti, kad mes klystam! P. S.

NEKENKSMINGA KRONIKA

— Gimnastės ryšiai. Tene-ssee valstijoje areštuotas Farrow apvogė savo buvusios žmonos butą ir buvo areštuotas švoge-rio policininko.

— Pavyzdingas liūdesys. Ro-seburg, Ore., gydytojas pavy-ko išgelbėti nuo mirties 65-kių metų Amelia Richards kuri per daug paėmė miego tablečių, no-rėdama užbaigti savo gyveni-mą. Atsipeikėjusi ji paaiškino, jog į desperaciją įkrito, kai pa-dvėdė jos katė.

Rašuo'is

Mūsų tarpe plačiai išpopu-l-rėjęs raguolis, ka po įvairių ba-liukų bei vestuvių stalo papuo-šalas. Daugelis šeimininkų no-rėtų žinoti, kaip raguolis kepa-mas, tad pateikiame rašuo'io re-ceptą, pa'mtą iš „Vaigių gami-nimas“.

15 žalių bulvių, 3 saujos kvie-tinių, miežinių ar griekinių mil-tų, 3 virtos bulvės, 20 gr. drus-kos. Padažui imti 100 gr. rūky-tų lašinių ir 2 svogūnus. Kepti krosnyje ar orkaitėje. Seniau kupiškėnai kepavo ant džiovin-to kopūstų lapo.

Mediciniškas atsakymas

— Kodėl čiulpi pirštą? — klausia motina berniuką. — Ar kad jis saldus? — Ne.

— Tai kodėl čiulpi, jei nesal-dus ir neskanus.

— Todėl, — atsakė berniuk-as, — kad nuo to negalima nu-tukti.

— Žmogus turi daugiau šuns, mažiau katės prigimtį. Dr. G. Valančius

— Dievas žmogui duoda dan-tis du kartus: kai pirmus pa-meta, pasigaili ir duoda antrus; bet kai šiuos pameta, trečius turi pats nusipirkti.

— Jei dramblis nuolat įtemp-tai rūpintųsi savo svoriu, tai jis niekad neišgyventų 100 metų.



Gerai pavalgius galima nesijaun-dant pakalbėti ir apie svorio nu-metimą.



Iš telšiškių baltas Chicagoje: „Labai gerai jus pažįstu, kokia jūsų pavardė?“

Spaudos apžiūrinėjimas

— Šunininkai ir katnininkai. „Drauge“ spalio 6 d. dr. G. Va-lančius, rašydamas apie Telšių gimnaziją, ryškina:

„Kudirka buvo reta sintezė šuns ir katės prigimties, gal su pastarosios persvara, ir tai pri-verst ne, aplinkos, o ne vidinio charakter'o diktuota. Panašus yra ir Jagaudas, Vyt. Mačernis — tipiškai katnininkas, kaip P. Jirkus — ryškus šunininkas. Dar ryškesniu katnininku kaip dir. Šmaitis buvo ilgametis Tel-šių gimnazijos mokytojas Ko-chas, kaip jaunesn'ems nepažis-tamas tos pačios gimnazijos mo-kytojas Abramavičius (chemi-kas) buvo tipiškų šunininku, kaip ir kapelionas kun. Dagi-lis“.

Buvo ir kitokių, tai maišytie-ji. Taigi toliau rašoma:

„Maišytieji sudarė didelę dau-gumą (Tilenis, Salys, Alminai, Korzonas ir kt.), kai šunininkai (Sūdžius, Dargis, Šarkys, Luko-ševičiūtė ir kt.) ir katnininkai (Mantvydas, Grauslys, D. Jur-kus, Tarvydas, Serapinai, Pal-tarokaitė ir kt.) buvo tartum šimty“.

Kadangi Amerikoj šunys ir katės labiausia gerbiamos, tai šitoks veiklų aptarimas yra gana suprantamas ir modernus.



Draugiškas Kinijos ir Maskvos ko-munistų vadų dialogas.

TURTAI IR HUMORAS

Kai kurie žmonės per daug rū-pinasi turtais, per mažai juo-kiasi, arba neskaity „Spyglių“. Ir pažiūrėkime, kas su jais at-sitinka.

1923 m. Edgewater Beach Hotel, Chicagoje, įvyko sėkmin-giausių pasaulio vaizbūnų susi-tikimas. Bet jie per mažai skai-tė humoristinių laikraščių.

Po 25 metų štai kas su jais atsitiko:

Didžiausios plieno kompani-jos prezidentas Charles Schwab subankrutavo ir paskutinius 5 metus prieš mirtį skolinosi pini-gus pragyvenimui.

Magnatas Samuel Insull, ku-ris pastatė Chicago Operos rū-mus ir sau sostą kanalo pusė-je, dėl teisinių dalykų tapo di-puku ir be cento mirė svetima-me krašte.

Didžiausios gazo kompanijos prezidentas Howard Hopson su-sirgo proto liga.

Garsiausias kviečių biržos

— Astronautikas pasiūly-mas. „Sandaroj“ Dalia Kybar-tienė rašo:

Aš noriu pavirsti į paukštį — Skrajoti padangų keliais: Vis kilti ir kilti į aukštį — Plasnoti žvaigždynų takais. Ir kas begali užgindyt, kad mūsų moterys neturi drąsos tap-astronautais.



Chicagiškis lietuvis golfininkas pa-siryzęs čia kirsti ir neparvirsti.

PO TORNADO

— Ar jūsų daržinė labai nu- kentėjo nuo viesulų?

— Negaliu pasakyti, kaimy-ne, nes aš jos dar nesuradau.

SEIMOS ĮTAMPOJ

Vyrukas klausia savo sužadė-tinės:

— Pasakyk man, brangioji, ką galvoja apie mane tavo tė-vai?

— Nežinau. Tėvelis dar nepa-sakė savo nuomonės, o mama laukia, ką jis pasakys, kad ga-lėtų jam pasipriešinti.

NEOPTIMISTISKOS MINTYS

„Kuris tikisi tapti laimingu apsisėdamas, tas yra neišgy-domas optimistas“.

„Lengva yra apsisėsti, bet ne taip lengva atsikratyti ne-tinkamos žmonos“.

„Spauda labai veiksminga, Ir jai tik vieno stinga: Kaip auklėti tą jauną, Kuris į spaudą spiauna...“ E. Drėgva

Ar genijai šiandien gautų darbo

Na, ir kas atsitiktų, jei geni-jai pasimaišytų nūdieniam pa-sauli? — paklauskite. Nagi, kaip atrodo, jie gal, ko gero, bedar-biais būtų. Mat, šiuo laiku — pasauly kitokia tvarka ir kito-ki reikalavimai, ypač šiaurės Amerikoje, kur dabar, norint gauti darbą, reikia neturėti 40 m. ir, be to, turėti itin didelę darbo spartą.

Torontiškis žurnalistas Gary Lautens samprotauja sau, kaip būtų, jeigu didieji anų laikų vy-rai atkiltų į šiandieninį gyve-nimą. Jo manymu, jeigu garsu-sis Michelangelo stotųsi prieš šių laikų modernųjį „formaną“, siūlydamasis išdekoruoti Siksto koplyčią, tarp jų galėtų įvykti šitoks pasikalbėjimas:

— Kiek laiko, Mr. Michelan-gelo, galėtų užimti šis darbas? — paklaustų „formanas“.

— O, apie dešimtį metų.

— Kaip? Dešimtį metų? Ar jūs nesijuokiate iš manęs. Mr. Michelangelo?

— Ne. Nesijuokiu. Manysčiau, kad ketverių ar penkerių metų reikėtų luboms išdekoruoti ir apie tiek pat, jei ne ilgiau, s'e-noms.

— Ar jūs, Mr. Michelangelo, nepagalvojote, kad būtų galima dažymui rolerį naudoti? Tada būtų galima darbą atlikti per nora savaitgalių.

— Aš planavau viską pada-ryti tik rankomis. Roleris šiam darbiui netinka.

— Sakot, rankomis? Kodėl nesudaryti dažytojų grupės ir pradėt, kaip linijoj? Kas nors dažytų tik nos's, kitas koncent-ruotųsi prie žmonių ausų ir t. t.

— Aš norėčiau tą viską atlik-ti tik vienas pats.

— Bet gi — 10 metų! Mes privalom įvykdyti nustatytą darbo programą. Per tiek metų pastatas gali pasenti ir išeiti iš mados.

— Jeigu aš pasiskubinčiau, gal tai atliktčiau per 9 su puse metų.

— Žiūrėk, Michelangelo! Aš persigalvojau. Gal būt, geriau-sia būtų visą koplyčią išklajuoti sienų popieriais? A?

Ką į tai Michelangelo beatsa-kytų — lieka nebeaišku, bet modernusis „formanas“ gal už-baigtų tą „dialogą“ šitokiu pa-brėžimu:

— Mr. Michelangelo, tenka pasakyti, kad jūs „too slow“.

Jei Edison ir Churchillis ieškotų darbo

— Žiūrėk, tamsta, — gal kreiptųsi dvidešimtojo amžiaus industrialistas ir Leonardo da Vinč, tik ką nupaišiusį jo žmo-nos portretą, — argi už 500 baksų nebebuvo galima nupa-išyti kiek geresnio šypsnojo ma-no žmonos veide? Man rodos, už tokią kainą — visvien būtų galima ką nors daugiau impo-nuojančio papiešti, ar ne?

Arba, Lautens manymu, štai, kaip kalbėtųsi su kitais intere-santais iš praeities didžiųjų vy-rų, jeigu jie kreiptųsi darbo ga-vimo reikalu kad ir į šiandieni-nę darbo ieškojimo agentūrą:

— Jūs mažiau kalbėkite, Mr. Columbus, bet pasakykite man, kokiam darbe ir kokį patyrimą jūs turite? Arba —

— O, Einšteinas? Juk jūs žy-das, ar ne? Toliau:

— Man visai nerūpi, kad jūs miegojai.

Linksma mūsų kolonijose

VALSŲ KARALIUS

Rudenį Los Angeles mieste dūmų daug, bet dar daugiau yra tradicinių balių. Žmonės puotauja ligi apyaušrio ankstaus ir vis garbina linksmąjį valsų karalių.

Tam karaliui niekad nestinga pavaldinių: jis yra švelnus, patrauklus, labdaringas. Jam linkioja „Kraft durch Freude“ ritmu visi, kurie šokti ir juoktis netingi.

Karališkojo salė, po kandelabro šviesa, tarp kolonų čia freilinos ir palydovai. Miramar, Revlon, Royal Crest blizgučių varsa papuoštos, sypos muzikos ir meno žinovės.

Rudenį Los Angeles mieste karališkam ūpiu pritaria jauni ir seni bendruomenės nariai. Net ir gatvių smogas, salės kampe atsitūps, alsuoja tik karališko vals'o garais.

P. Kaunietis

Ar nepritruks kvapo

Lietuvių futbolininkų klubas Chicagoje Lituanica amerikie-čių spaudoje paprastai vadina-mas Liths, yra neblogai užsi-re-komendavęs, tačiau klubas tuo pačiu Liths vardu turėjo ir ta-verną. Dabar jau laikraščiuose skelbiama, kad Liths parduoda-ma. Įdomu, ar pardavus tokio jėgos pastiprinimo šaltinius, klubas nepritruks dvasinės stip-rybės?

